

Sosiaali- ja terveyslautakunta

02.09.2020

Aika 02.09.2020 klo 17:00 - 20:51**Paikka** Salon kaupungintalo, valtuustosali Tammi, Tehdaskatu 2, 24100 Salo**Käsitellyt asiat**

§	Otsikko	Sivu
79	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
80	Pöytäkirjan tarkastaminen sekä tiedoksi antaminen kunnan jäsenelle	4
81	Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen	5
82	Toiminta ja talous 31.7.2020	6
83	Strategisten tavoitteiden seurantaraportti 1 / 2020, sosiaali- ja terveyslautakunta	7
84	Sosiaali- ja terveyslautakunnan talousarvio 2021, taloussuunnitelma vuosille 2021 – 2023 sekä investointisuunnitelma 2021 - 2025	8
85	Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi	11
86	Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto tarkastuslautakunnan vuoden 2019 arviointikertomukseen	22
87	Sosiaali-, terveys- ja vanhuspalveluiden toimintaa tukevat avustukset 2021	25
88	Yksilöhuoltojaoston jäsenen valinta	29
89	Edustajan nimeäminen vanhusneuvostoon	30
90	Sosiaaliasiamiehen vuosiraportti 2019	31
91	Turvallisesti raiteille -yhteistyöhanke 2020-2023	33
92	Mielenterveysosaamisen vahvistaminen kunnissa hankekumppanuus ja aiesopimus	34
93	Anninkartanon, Supina-Ropinan sekä Ylermin ryhmäkotien ateriapalvelun hankinta	36
94	Vaikeavammaisten palveluasumisen ja lyhytaikaishoidon hankinta	37
95	Sosiaalipalveluiden sosiaalityöntekijöiden palkan tarkistaminen	42
96	Lausunto Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin kuntayhtymän toimintasuunnitelmasta vuosille 2021-2023	44
97	Kehitysvammahuollon kehittämisohjelma 2020-2024	47
98	Sosiaali- ja terveyslautakunnan edustajien raportti neuvostojen ja muiden yhteisöjen edustusten kokouksista	51
99	Viranhaltijapäätökset	52
100	Tiedoksi tulleet asiat	53

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Parttimaa Satu	17:00 - 20:51	puheenjohtaja	
	Junnila Hannu	17:00 - 20:51	1. varapuheenjohtaja, pöytäkirjantarkastaja	
	Liede Heikki	17:00 - 20:51	2. varapuheenjohtaja	
	Aaltonen Mira	17:00 - 20:51	jäsen	
	Alestalo Jukka	17:00 - 20:51	jäsen	
	Allos Bettina	17:00 - 20:51	jäsen	
	Hyttinen Marjatta	17:00 - 20:51	jäsen	
	Kukko Jouko	17:00 - 20:51	jäsen, pöytäkirjantarkastaja	
	Makkonen Sinikka	17:00 - 20:51	jäsen	
	Mäkilä Juha	17:00 - 20:51	jäsen	
Stenström Tuula	17:00 - 20:51	jäsen		
Poissa	Haavisto Marko		jäsen	
	Mwegerano Andi		jäsen	
	Rezaei Abbas		nuorisovaltuuston edustaja	
Muu	Riski Johanna	17:00 - 20:51	kaupunginhallituksen edustaja	
	Lindegren Salla	17:00 - 20:51	asiantuntija	
	Nissinen-Paatsamala Kaisa	17:00 - 20:51	asiantuntija	
	Purhonen Eeva	17:00 - 20:51	asiantuntija	
	Mattila Jussi	17:00 - 20:51	esittelijä	
	Mamia Satu	17:00 - 20:51	pöytäkirjanpitäjä	

Pöytäkirja nähtävillä

Tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävillä 9. syyskuuta 2020 alkaen Salon kaupungin yleisessä tietoverkossa.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.09.2020 § 79

Kuntalain 103 §:n mukaan kokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla.

Esityslista on lähetetty toimielimen päättämällä tavalla neljä päivää ennen kokousta.

Vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtaja:

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Pöytäkirjan tarkastaminen sekä tiedoksi antaminen kunnan jäsenelle

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.09.2020 § 80

Sosiaali- ja terveyslautakunnan 13.6.2017 § 5 päätöksen mukaan pöytäkirja tarkastetaan kokousta seuraavana maanantaina ja sen tarkastaa kaksi kokouksessa tehtävään nimettyä jäsentä.

Tarkastettu pöytäkirja julkaistaan kaupungin yleisessä tietoverkossa kuntalain 140 §:n mukaisesti.

Pöytäkirja tarkastetaan 7.9.2020 ja tarkastettu pöytäkirja julkaistaan kaupungin yleisessä tietoverkossa 9.9.2020.

Vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtaja:

Sosiaali- ja terveyslautakunta valitsee tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet Hannu Junnila ja Jouko Kukko.

Päätös:

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.09.2020 § 81

Sosiaali- ja terveyslautakunnalle on toimitettu kokouksen esityslista. Hallintosäännön 148 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, ellei toimitella muuta päätä.

Hallintosäännön 149 §:n mukaan toimitella voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistö päätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtaja:

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää käsitellä asiat ennalta jaetun esityslistan mukaisesti.

Päätös:

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Toiminta ja talous 31.7.2020

6/02.02.02.01/2020

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.09.2020 § 82

Valmistelija: taloussihteeri Rea Breilin, rea.breilin@salo.fi, p. 044 778 3203

Toimialan toiminnan ja talouden kehittyminen tammi-heinäkuun 2020 osalta on esitetty esityslistan liitteenä olevassa talousarvion toteutumavertailussa ja tilastokoosteessa. Sosiaalisesta luototuksesta ei ole tehty päätöksiä tammi-heinäkuun aikana.

Vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtaja:

Sosiaali- ja terveyslautakunta merkitsee toiminta- ja taloustilanteen 31.7.2020 tiedoksi.

Päätös:

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

Liite 1 Toiminta ja talousraportti 31.7.2020

Strategisten tavoitteiden seurantaraportti 1 / 2020, sosiaali- ja terveyslautakunta

2181/02.02.02.00/2020

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.09.2020 § 83

Valmistelijat: vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtaja Jussi Mattila, jussi.mattila@salo.fi, p. 050 569 2599, terveyspalveluiden johtaja Kaisa Nissinen-Paatsamala, kaisa.nissinen-paatsamala@salo.fi, p.044 772 3650, vanhuspalveluiden johtaja Salla Lindegren, salla.lindegren@salo.fi, p.044 772 6557, sosiaalipalveluiden johtaja Eeva Purhonen, eeva.purhonen@salo.fi, p. 044 778 3000, taloussuunnittelija Janne Katajamäki, janne.katajamaki@salo.fi , p. 044 778 2234

Kaupunginhallituksen linjauksen mukaisesti toimialat raportoivat valtuustotason toiminnallisten tavoitteiden ja talousarvion toteutumisesta kaupunginvaltuustolle. Sosiaali- ja terveyspalvelut raportoi vuoden 2020 osalta hyvinvointipalveluiden tuloskortille vastuulleen asetettujen tavoitteiden toteutumisesta sekä kirjaa yleisen kuvauksen toimialan merkittävimmistä tapahtumista ja toiminnasta ko. ajanjaksolta. Kaupunginhallituksen tuloskortilla esitettyjen tavoitteiden toteutumisen raportoinnista huolehtivat lisäksi ne palvelualueet, joille on vastuutettu kortissa tehtäviä.

Liitteenä on kuvaus sosiaali- ja terveyslautakunnan alaisten palvelualueiden merkittävimmistä tapahtumista ja toiminnasta, raportti hyvinvointipalveluiden tuloskortin toteutumisesta sekä raportit sosiaali- ja terveyslautakunnan talouden toteumasta ajalta 1.1. - 30.6.2020.

Vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtaja:

Sosiaali- ja terveyslautakunta merkitsee tiedoksi raportit sosiaali- ja terveyspalveluiden toiminnallisten tavoitteiden ja talousarvion toteutumisesta ajalla 1.1. – 30.6.2020.

Päätös:

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

Liite 2 Strategian toteutumisen raportti 1-6/2020, sosiaali- ja terveyslautakunta

Sosiaali- ja terveyslautakunnan talousarvio 2021, taloussuunnitelma vuosille 2021 – 2023 sekä investointisuunnitelma 2021 - 2025

1489/02.02.00.01/2020

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.09.2020 § 84

Valmistelijat: vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtaja Jussi Mattila, jussi.mattila@salo.fi, p. 050 5692599, terveyspalveluiden johtaja Kaisa Nissinen-Paatsamala, kaisa.nissinen-paatsamala@salo.fi, p.044 772 3650, vanhuspalveluiden johtaja Salla Lindegren, salla.lindegren@salo.fi, p.044 772 6557, sosiaalipalveluiden johtaja Eeva Purhonen, eeva.purhonen@salo.fi, p. 044 778 3000 taloussuunnittelija Janne Katajamäki, janne.katajamaki@salo.fi , p. 044 778 2234

Talousarvio ja –suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja-suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Sosiaali- ja terveyslautakunnan talousarvio on rakennettu Salon kaupungin toiminnan ja talouden kehityksen vuosille 2021 – 2023 sekä vuoden 2021 talousarvion valmisteluohjeiden mukaan.

Vuoden 2021 talousarvio ja vuosien 2021-2023 strategiset linjaukset perustuvat valtuuston hyväksymiin valtuuston tuloskortteihin. Raami vuodelle 2021 on laadittu kestävän talouden periaatteella. Vuosikate on yhtä suuri kuin poistot eli talous on tasapainossa. Investointien omarahoitus on mahdollisemman korkea. Uutta velkaa otetaan vain, jos maksuvalmius sitä edellyttää.

Talouden pitäminen tasapainossa tulevina vuosina edellyttää palvelutuotantoon rakenteellisia uudistuksia jatkuvan parantamisen hengessä ja toiminnan tehostamista joka päivä paremmaksi.

Talouden tervehdyttämistoimenpiteitä tulee jatkaa määrätietoisesti, jotta talous pysyy tasapainossa myös tulevina vuosina ja taseen tilikauden yli-/alijäämä säilyy positiivisena.

Talousarviota ja taloussuunnitelmaa laadittaessa on otettava huomioon mm. kaupungin asukasluvun muutos, työllisyystilanne, hallitusohjelman linjaukset jne.

Valtuustoa sitovien määrärahojen tarkempi käyttötarkoitus hyväksytään käyttösuunnitelmissa. Tavoitteena on parantaa valtuuston edellytyksiä ohjata yksilöidymmin kaupungin toimintaa ja taloutta sekä valvoa talousarvion määrärahojen toteutumista.

Vuoden 2021 talousarvio on nettositova lautakuntatasolla eli lautakuntien toimintakate on valtuuston nähden sitova. Talousarvioraami vuodelle 2021 on annettu lautakuntatasolle, joka on sama kuin valtuustoa sitova määräraha.

Henkilöstömenojen raamissa on otettu huomioon tiedossa olevat

korotukset. Raamiin pääseminen edellyttää vapaaehtoisten säästötoimien jatkamista ja vastuullista rekrytointia. Vakituisten henkilöstön henkilöstömenot budjetoidaan keskitetysti ottaen huomioon lakkautetut vakanssit. Yksiköt budjetoivat määräaikaisten ja sijaisten palkkamäärärahat. Määräaikaiset vakanssit tulee luetteloida henkilöstösuunnitelmassa ja budjetoidun palkkasumman on vastattava tätä luetteloa.

Palvelualueiden sitovat tavoitteet on johdettava valtuustotason strategisista tavoitteista. Jokaisesta tavoitteesta on muodostettava toiminnan sisältöön pureutuvia mittareita, jotka kuvaavat konkreettisia asioita tuloskortin eri näkökulmista. mahdolliset riskit ja riskienhallintatoimenpiteet on myös raportoitava sekä riskien vaikutus ja todennäköisyys.

Talousarvion laadinnassa on huomioitu palvelutarpeiden ennakoitua ja toteutuneita muutokset sekä kaupunkia sitovat taloudelliset reunaehdot.

Vuoden 2021 talousarvio on laadittu kaupungin talousarvion laadintaohjeiden pohjalta ja esitetyt määrärahat perustuvat tiedossa oleviin palvelutarpeisiin.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden tuloskortti, palvelualueiden talousarvion perustelutekstit ja tuloslaskelmat sekä henkilöstö- ja investointisuunnitelmat perusteluineen ovat esityksen liitteenä. Palvelualueiden toimintatietokortit liitetään ehdotukseen talousarvion seuraavassa käsittelyssä.

Vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtaja:

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyy vuodelle 2021 esitetyn sosiaali- ja terveyspalveluiden talousarvioehdotuksen jatkokäsittelyn pohjaksi.

Päätös:

Tehdään tekniset korjaukset henkilöstösuunnitelman taulukkoon.

Mira Aaltonen teki ehdotuksen yhden sosiaalityöntekijän lisäämisestä avoimpaan. Jukka Alestalo kannatti tehtyä muutosehdotusta.

Esittelijän ehdotuksesta oli tehty kannatettu muutosehdotus, joten sosiaali- ja terveyslautakunta suoritti asiasta nimenhuutoäänestyksen.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: ne, jotka kannattavat vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtajan päätösehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Mira Aaltosen tekemää muutosehdotusta äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettua nimenhuutoäänestyksessä vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtajan päätösehdotus sai viisi (5) JAA-ääntä (Junnila, Liede, Allos, Hyttinen ja Stenström) ja Mira Aaltosen ehdotus kuusi (6) EI-ääntä (Partimaa, Aaltonen, Alestalo, Kukko, Makkonen ja Mäkilä).

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti äänin 6 - 5 hyväksyä Mira Aaltosen

tekemän muutosehdotuksen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta piti tauon klo 18.44 – 18.58.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi

2480/03.00.00.00/2020

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.09.2020 § 85

Valmistelija: vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtaja Jussi Mattila,
jussi.mattila@salo.fi p. 044 778 6000

Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus on Suomen historian suurin hallinnonuudistus, joka toteutuessaan muuttaisi koko suomalaista hallintojärjestelmää merkittäväällä tavalla. Se vaikuttaa erittäin keskeisesti erityisesti kuntiin sekä kunnalliseen itsehallintoon. Lausunnoilla nyt oleva hallituksen esitys poikkeaa jossain määrin aiempien hallituskausien esityksistä.

Lähtökohtana on kuitenkin edelleen uuden hallinnontason eli sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä vastaavan itsehallinnollisen tason (sote-maakunnat) muodostaminen. Maakuntien perustamisessa on kyse kokonaisvaltaisesta järjestelmämuutoksesta, jolla on monen tyyppisiä, mittavia ja vaikeasti ennakoitavia seurauksia ja vaikutuksia. On epätodennäköistä, että uudistukselle aiemmin asetetut tavoitteet esimerkiksi kustannusten kasvun hillinnästä tulevat toteutumaan.

Uudistusta on valmisteltu hyvin monivaiheisena prosessina ja siitä on ollut hankalaa muodostaa kokonaiskuvaa. Erityisesti uudistuksen rahoitusmallista sekä taloudellisista vaikutuksista kokonaiskuvan muodostaminen on edelleen käytännössä mahdotonta.

Uudistuksen merkitys ja suuruusluokka huomioon ottaen olisi ollut ensiarvoisen tärkeää, että valtioneuvosto olisi tarjonnut kunnille ja muille keskeisille sidosryhmille tosiasiallisen mahdollisuuden osallistua uudistusta koskevaan valmisteluun. Tällaista mahdollisuutta ei kuitenkaan ole ollut.

Esityksessä ehdotetaan siirrettäväksi itsehallintoalueille vähemmän tehtäviä kuin viime hallituskaudella, mikä samoin kuin Uudenmaan erilliskäyttö, pienentää uudistuksen toteutumisen riskejä.

Salon kaupungin näkökulmasta sote-uudistuksen merkittävin muutos liittyy peruskunnan rahoitusmallissa tapahtuviin muutoksiin. Tältä osin sosiaali- ja terveyslautakunta pitää välttämättömänä, että sotemaakunnan rahoituksen määräytymiskriteerejä ja niiden painotusta tarkastellaan ja muutetaan jatkovalmistelun yhteydessä.

Uudistuksessa kuntien kustannuksia on määrä siirtyä maakunnille noin 19,1 miljardia euroa vuoden 2020 tasolla. Kuntien tuloja alennetaan koko

maan tasolla siirtyviä kustannuksia vastaavasti. Kuntien valtionosuuksia ja veromenetysten kompensatiota vähennetään. Lisäksi kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta ja kunnallisveroa pienennetään.

Uudistuksen seurauksena rahojen riittämisen kokonaisuuteen liittyvät vielä maakuntien rahoitus, omaisuuden siirtojen vaikutus ja uudistuksen muutuskustannukset. Tulee varmistaa, että muutos ei heikennä kuntien asemaa, kun kuntien tulee edelleen vastata suhteellisesti suuremmasta velan määrästä, aikaisemmin mahdollisesti taseeseen kertyneistä alijäämistä ja kiinteistöihin liittyvistä epävarmuustekijöistä.

Lisäksi lautakunta kiinnittää huomiota siihen, että talouden muuttunut toimintaympäristö on tuonut uusia, huomattavia riskejä uudistuksen toteuttamisen näkökulmasta. Jo yksin sote-uudistus aiheuttaa Salon kaupungin sekä muiden kuntien tulevien vuosien talouteen poikkeuksellista epävarmuutta. Tätä epävarmuutta lisää huomattavasti vallitseva koronaviruspandemia, joka on jo aiheuttanut kunnille suuria taloudellisia haasteita ja johtanut kuntien ja sairaanhoitopiirien palvelu- ja hallintojärjestelmien merkittävään kuormitukseen. On ilmeistä, että pandemiatilanne tulee kuormittamaan kuntia ja kuntayhtymiä, erityisesti sosiaali- ja terveydenhuoltoa vielä pitkään, jolloin voimavarat soteuudistuksen toimeenpanoon ovat kunnissa varsin rajalliset.

Lautakunta pitääkin valitettavana, että historiallisen suurta hallinnonuudistusta ollaan viemässä päätöksentekoon ennen kokemattoman taloudellisen, sosiaalisen ja terveydenhuollon kriisin aiheuttaneen koronaviruspandemian edelleen vallitessa. On epätodennäköistä, että hyvän lainsäädäntötavan edellyttämä huolellinen valmistelu ja vaikutusten arviointi sekä toimeenpano olisivat toteutettavissa esitetystä aikataulussa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta kiinnittää lisäksi huomioita seuraaviin, kaupungin näkökulmasta keskeisiin esitysluonnoksen kysymyksiin.

Valtakunnallinen sote-uudistuskokonaisuus

Esityksessä ehdotetaan siirrettäväksi sote-maakuntien järjestämisvastuulle sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävät. Tätä perustellaan erityisesti järjestäjäkentän pirstaleisuudella ja tarpeella vahvistaa valtion ohjausta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon että pelastustoimen järjestämisessä. Uudistuksen tavoitteena on terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen, palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden lisääminen ja kustannusten kasvun hillintä.

Väestön ikääntymisen, palvelukysynnän kasvun ja julkisen talouden paineiden vuoksi sote-uudistuksen tarve on olemassa. Järjestämisvastuun kokoaminen kuntaa suuremmille toimijoille on pääosin perusteltua. Nyt esitetylle uudistukselle vaihtoehtoinen ratkaisu olisi kuitenkin ollut jatkaa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuun kokoamista suurempiin kokonaisuuksiin hallitusti ja korjaamalla ongelmia kuntapohjaista nykyjärjestelmää kehittämällä. Salon kaupungin näkökulmasta tämä on erityisen valitettavaa mm. siitä syystä, että Salossa on jo 1.1.2009 alkaen tehdyin kymmenen kunnan kuntaliitoksen seurauksena toiminut vahva peruskunta, jonka hallintoa ja rakennetta on johdonmukaisesti kehitetty vastaamaan toimintaympäristön muutoksien asettamia haasteita.

Uudistukseen, erityisesti sen rahoitusjärjestelmään sisältyy suuri riski siitä, että kaupunkien tulopohja ja kannusteet esimerkiksi oman elinkeinopolitiikan toteuttamiselle sekä kilpailukykyisen kaupungin rakentamiseen heikkenevät oleellisesti.

Uudistus vaikuttaa kuntien toimivaltaan ja tehtäviin merkittävästi. Tällä hetkellä kunnilla on mahdollisuus laajojen monitoimialaisten kokonaisuuksien johtamiseen ja monipuolisen keinovalikoiman tarkoituksenmukaiseen hyödyntämiseen, kun sosiaali- ja terveyspalvelut on integroitu muihin hyvinvointipalveluihin sekä laaja-alaisesti terveyttä edistäviin palveluihin ja koulutukseen. Sosiaali- ja terveyslautakunta kiinnittääkin aiempien sote-uudistuksesta annettujen lausuntojen mukaisesti huomiota siihen, että nykyinen järjestelmä, jossa kunnilla on laaja toimivalta ja tehtävät, on laajasti ymmärrettyä osa maamme hyvinvoinnin perustaa sekä kansainvälisesti korkeatasoisen suomalaisen hyvinvoinnin merkittävä selittäjä. Uudistus ei tuo tästä näkökulmasta lisäarvoa, kun sen myötä tehtävät ja vastuu pirstoutuvat useamman hallinnontason hoidettavaksi. Monimutkaistuvassa ja kaupungistuvassa maailmassa tarve laajojen kokonaisuuksien hallintaan korostuu, kaupunkien ja kasvukeskusten merkitys kasvaa ja samoin kasvaa tarve vahvistaa niiden edellytyksiä menestyä. Nyt esitetyn uudistuksen riskinä on, että se päinvastoin vaikeuttaa kaupungeissa väestönkasvun ja maahanmuuton haasteisiin vastaamista, väestön terveyden ja hyvinvoinnin ja elinvoiman edistämistä sekä eriytymiskehityksen torjumista.

Poikkeusoloissa sosiaali- ja terveydenhuollon ja kunnan muiden palvelujen välinen saumaton yhteistyö sekä integraatio on erityisen tärkeää. Uudistettaessa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämistä tuleekin huolehtia siitä, että tätä ei vaaranneta. Nyt esitetyn uuden hallinnon tason perustaminen ja palvelujen kokoaminen suuremman järjestäjän alle ei sosiaali- ja terveyslautakunnan mukaan automaattisesti paranna palvelua tai yhteistyötä.

Kuntapohjainen sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmämme on kansainvälisestikin vertaillen toimiva ja kustannustehokas. Salon sekä muiden kaupunkien ohella nyt esitetyn sote-uudistuksen tavoitteita toteuttavia ja toimivia sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistamishankkeita on jo omaehtoisesti kehitetty useilla alueilla kokoamalla järjestämistä vastaava suurempiin yksiköihin, kuten kuntayhtymiin. Tämä on osoitus siitä, että palvelujen järjestämistä vastaavissa olevien toimijoiden vahvistaminen sekä esitetyn uudistuksen tavoitteiden saavuttaminen on mahdollista toteuttaa myös ilman uuden hallinnon tason ja sote-maakuntien perustamista. Näin sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämistyö voisi jatkua välittömästi nykyläinsäädännön puitteissa ja paikalliset olosuhteet huomioon ottaen.

Myös integraatiota, jota korostetaan keskeisenä keinona uudistuksen tavoitteisiin pääsyssä, voidaan edistää ilman maakuntahallintoa ja valtion rahoitusta. Samoin perusterveydenhuollon vahvistamiseksi ajatellut laaja-alaiset sote-keskukset ovat toteutettavissa ilman uutta hallinnon tasoa ja nykyisellä rakenteella.

Uudistuksen aikataulua ja toimeenpanoa koskevat ehdotukset

Suunnitellun aikataulun mukaan esitykseen liittyvät lait on tarkoitettu

tulevan voimaan pääosin vuoden 2023 alusta lukien, voimaanpanolaki 1.7.2021. Ensimmäiset maakuntavaalit järjestettäisiin tammikuussa 2022 ja vaaleissa valittavan maakuntavaltuuston toimikausi alkaisi 1.3.2022. Väliaikaiset sote-maakuntien valmistelutoimielimet vastaisivat sote-maakunnan toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelusta, kunnes sote-maakuntavaltuusto on valittu ja sote-maakuntahallitus on aloittanut toimintansa. Uudellamaalla asetettaisiin lisäksi väliaikainen HUS-valmisteluryhmä, jonka tehtävänä olisi valmistella ehdotus HUS-maakuntayhtymän perussopimukseksi huhtikuuhun 2022 mennessä.

Maakuntien perustaminen ja niiden toiminnan käynnistäminen on erittäin mittava muutosprosessi, joka edellyttää kunnilta, myös Salolta, huolellista valmistelua. Uudistuksen vaikutukset ovat moniulotteiset ja sen toteuttamiseen liittyy edelleen sekä paljon epävarmuuksia että riskejä.

Edellä mainittu huomioon ottaen on uudistuksen toimeenpano suunniteltu liian nopeaksi. Näin on huolimatta siitä, että uudistuksen riskien voidaan katsoa olevan aiempien hallituskausien soteuudistuksia jossain määrin pienempiä. Riskejä vähentävät niin Uudenmaan erillisratkaisu kuin se, että esityksessä ehdotetaan siirrettäväksi maakuntien vastuulle rajatumpi määrä tehtäviä kuin edellisellä hallituskaudella.

Sosiaali- ja terveyslautakunta kiinnittää erityisesti huomiota siihen, että uudistusta suunnitellaan toimeenpantavaksi keskellä koronaviruspandemiaa, jolla on ollut ja tulee olemaan vielä pitkään merkittäviä vaikutuksia niin kuntien talouteen kuin käytössä oleviin resursseihin. Vallitseva pandemia on lisännyt kuntatalouden epävarmuutta merkittävästi ja lisäksi on otettava huomioon, että kuntatalouden tilanne oli jo ennen pandemiaa varsin heikko. Kuntatalouden kestävyysnäkökulmasta uudistuksen toteuttamisajankohta onkin erityisen haastava. Koronaviruspandemia on johtanut taloudellisen kriisin ohella erittäin suureen sosiaaliseen ja terveydenhuollon kriisiin. Tämän johdosta kuntien ja sairaanhoitopiirien palvelu- ja hallintojärjestelmät ovat kuormittuneet merkittävästi.

Pandemia tulee mitä ilmeisimmin jatkumaan ja vaikuttamaan sekä kansallisesti että paikallisesti monin tavoin vielä pitkään. Tilanne tulee jatkossakin kuormittamaan kuntia ja kuntayhtymiä, erityisesti sosiaali- ja terveydenhuoltoa, ja kuntien voimavarat sote-uudistukseen valmistautumiseen sekä sen toimeenpanoon tulevat olemaan hyvin rajalliset.

Edellä mainituista syistä sosiaali- ja terveyslautakunta pitää esitettyä aikataulua kireänä sekä toimeenpanon että eduskuntakäsittelyn osalta ja kantaa erityistä huolta siitä, että hyvän lainsäädäntötavan edellyttämä huolellinen valmistelu, vaikutusten arviointi ja huolellinen toimeenpano olisivat toteutettavissa esitettyssä aikataulussa.

Uudistuskokonaisuuteen liittyvät, valmisteilla olevat selvitykset

Uudistuskokonaisuuteen liittyen parlamentaarisen komitean valmisteltavana on vuoden 2020 loppuun mennessä maakuntien verotusoikeus ja monikanavarahoituksen purkaminen. Lisäksi parlamentaarisesti valmistellaan aluehallinnon ja monialaisten maakuntien

selvitystyö 31.12.2020 mennessä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että näistä valmistelussa olevista esityksistä on erityisesti maakuntien verotusoikeuteen liittyvän selvityksen merkitys keskeinen ja sen puuttuminen nyt lausunnoilla olevasta esityksestä vaikeuttaa merkittävästi sekä uudistuksen kokonaistaloudellisten vaikutusten arviointia että esitetyn rahoitusjärjestelmän arviointia vaikutuksineen.

Mikäli sote-uudistus toteutetaan, ei sosiaali- ja terveyslautakunnan näkemyksen mukaan sote-maakuntien järjestämistä vastuulle ole perusteltua myöhemmässäkin vaiheessa siirtää muita kuin nyt lausunnoilla olevassa esityksessä ehdotettuja sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtäviä.

Palvelujen tuottamista, hankintaa ja ostopalveluita koskevat ehdotukset

Lisäksi lautakunta kiinnittää huomiota sosiaali- ja terveystalouden tuottamista, hankintaa ja osto-palveluita koskeviin säädösehdotuksiin ja kysymyksiin. Ehdotuksessa säädettäisiin täsmällisemmin sotemaakunnan järjestämistä vastuusta sekä tarkkarajaisemmin palvelujen hankkimisesta yksityisiltä palvelutuottajilta sekä vuokratyövoiman käytöstä.

Kuntalaki lähtee järjestämistä vastuusta, jossa kunnalla ei ole varsinaista tuottamista vastuuta, vaan se voi päättää tuottamista vastuusta. Jatkossa järjestämistä vastuun rinnalle nostetaan aiempaa selkeämmin myös vastuu tuottaa palvelut itse. Oman palvelutuotannon tulisi muodostaa toiminnan ydin siten, että eri toiminnoissa tarvittava oman henkilöstön palvelutuotantoon liittyvä osaaminen sekä toiminnan vakaus olisi turvattu, eikä palvelutuotanto vaarantuisi häiriötilanteissa.

Esityksessä ei riittävästi huomioida sitä, että monituottajuuteen perustuva tuottaminen on jo vuosikymmeniä ollut erityisesti sosiaalipalveluissa vallitseva tuottamismalli. Lisäksi jää epäselväksi, mikä olisi käytännössä ”liian laajamittaista” ostopalvelujen hyödyntämistä sekä se, tuleeko esitys edellyttämään sellaisten palvelujen niin sanottua kotiuttamista takaisin julkisen järjestäjän (maakunta/Salon kaupunki) tuottamista vastuulle, jotka tällä hetkellä hankitaan ostopalveluna, mutta lakiesityksen mukaan arvioidaan olevan liian laajamittaista ostopalvelujen hyödyntämistä. Vaikuttaa myös siltä, että jatkossa palvelujen hankinta ylipäänsä tulkitaan ulkoistamiseksi, mikä olisi merkittävä muutos, kun nykyään ulkoistuksella viitataan itse tuotetun toiminnan siirtämiseen ulkoiselle tuottajalle. Tämä sekä esitysluonnokseen sisältyvät epäselvyydet hankintalain ja sopimusoikeuden osalta tulisi täsmentää.

Rahoitus ja vaikutukset kuntatalouteen

Salon kaupungin näkökulmasta sote-uudistuksen merkittävin muutos liittyy peruskunnan rahoitusmallissa tapahtuviin muutoksiin. Uudistus muuttaa kaikkien kuntien rahoitusmallia ratkaisevasti ja kuntien rahoituksessa tapahtuvia muutoksia voidaan pitää kuntien kannalta vähintään yhtä merkittävinä kuin järjestämistä vastuun siirtoa itsehallintoalueille.

Lisäksi ne tuovat poikkeuksellista epävarmuutta niin Salon kuin muiden

kuntien tulevien vuosien talouteen tilanteessa, jossa epävarmuus on jo erityisesti koronaviruspandemian johdosta merkittävästi heikentynyt. Salon kaupungin talouteen vaikutukset ovat merkittävät. Uudistus vähentää yleisesti verotuloja ja investointimahdollisuuksia sekä lisää kaupungin riippuvuutta valtionosuusjärjestelmän vaikutuksista.

Erityisesti pitkällä aikavälillä muutos kaupungin talouteen on suuri, koska kunnallisveron ja yhteisöveron leikkausten jälkeen verotulojen vuosittainen euromääräinen kasvu on nykytilannetta pienempää. Uudistuksen suurimmat riskit ovat niissä tekijöissä, jotka vaikuttavat kaupungin tulevaisuuden investointikykyyn ja uudistuksen epävarmat taloudelliset vaikutukset ja riskit, jotka eivät ole tiedossa. Uudistuksessa olisikin välttämätöntä turvata kaupungeille kannusteet toteuttaa vaikuttavaa elinkeinopolitiikkaa. Tämä voidaan varmistaa lopulta vain takaamalla kaupungeille riittävä osuus kaupunkiseuduilla muodostuvasta verotulokasvusta.

Lisäksi on huomioitava, että jo ennen ehdotettua uudistusta kaupunkiseutujen on ollut välttämätöntä kasvattaa lainakantaansa asuntotuotantoa ja vetovoimaa lisäävien rakennushankkeiden ja sitä kautta kasvun varmistamiseksi. Tämä kasvava lainakanta jouduttaisiin ehdotetun uudistuksen jälkeen ylläpitämään merkittävästi pienemmällä tulopohjalla.

Esityksen mukaan sote-maakuntien rahoitus perustuisi valtion rahoitukseen. Sote-maakunnille ei ainakaan toistaiseksi ehdoteta verotusoikeutta. Maakuntiin kohdistuisi myös varsin tiukkaa valtion-ohjausta. Niiden kanssa vuosittain käytävissä neuvotteluissa ohjattaisiin sotemaakuntaa sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämistehtävässä. Neuvotteluissa olisi mahdollisuus antaa toimenpide-ehdotuksia koskien esimerkiksi tuotantorakennetta, vähäistä suurempia palveluhankintoja, vuokratyövoimaa sekä investointeja, jotka esitysluonnoksen mukaan olisivat luvanvaraisia ja tiukasti säänneltyjä. Valtio tulisi ohjaamaan tiiviisti myös Salon sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämistä ja investointeja.

Valtionohjaus olisi varsin voimakasta, myös maakunnan operatiivista toimintaa koskevissa kysymyksissä, mikä ei ole uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua. Vahva valtionohjaus on ristiriidassa maakunnan vahvaa järjestämisvastuuta korostavan tavoitteen kanssa.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäjän rahoitusta koskevat ehdotukset

Sosiaali- ja terveyslautakunnan näkemyksen mukaan esitetyt sotemaakunnan rahoituksen määräytymiskriteerit ovat vähintäänkin ongelmalliset. Suurin osa eli noin 80 prosenttia yleiskatteisesta rahoituksesta määräytyisi sairastavuuteen ja sosioekonomisiin tekijöihin perustuvan sotepalvelukertoimen perusteella. Asukasmäärän perusteella (euroa/ asukas) määräytyisi vain vajaa 15 prosenttia rahoituksesta. Hyvin pieni osa (alle 4 prosenttia) rahoituksesta määräytyisi vieraskielisyyden ja asukastiheyden perusteella.

Määräytymiskriteerit poikkeavat myös merkittävästi nykyisistä valtion sosiaali- ja terveyspalvelujen rahoituskriteereistä sekä edellisellä

vaalikaudella ehdotetun sote- ja maakuntauudistuksen määräytymiskriteereistä. Tällä hetkellä sairastavuuden perusteella määräytyy noin 23 prosenttia rahoituksesta ja asukas- ja ikärakennepohjaisesta noin 68 prosenttia rahoituksesta.

Lautakunnan näkemyksen mukaan sosiaali- ja terveystalouden järjestäjän rahoituksen määräytymiskriteereissä tulee painottaa nykyistä enemmän asukasmäärää ja ikärakennetta. Lisäksi kriteereissä tulisi huomioida paremmin kaupunkiseuduille tyypilliset sosiaali- ja terveystalouden kustannukset, kuten esimerkiksi paljon palvelua tarvitsevien määrä (muun muassa pienituloisten perheiden lasten osuus, alhaisen koulutustaustan omaavien osuus, työttömyysaste, yksinhuoltajakotitalouksien osuus, maahanmuuttajataustaisten osuus), asunnottomuus ja segregaatiorajat.

Esityksen mukaan sote-maakuntien rahoituksessa huomioidaan vuosittain etukäteen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kasvu 80 prosenttisesti, kustannustason nousu sekä sote-maakuntien mahdolliset uudet tehtävät. Rahoitus tarkistetaan koko maan tasolla jälkikäteen vastaamaan toteutuneita sote-kustannuksia, jotta sote-maakunnilla on edellytykset hoitaa niille osoitetut tehtävät. Sote-maakunnille rahoitus kuitenkin kohdistuisi rahoituslain määräytymiskriteerijoiden mukaisesti laskennallisena rahoituksena, eikä tarkistuksessa arvioitaisi laskennallisen rahoituksen riittävyyttä yksittäisen sote-maakunnan tehtävien hoitamiseen. Lautakunnan näkemyksen mukaan toteutuneet kustannukset tulisi huomioida maakuntakohtaisesti, jotta turvataan sote-palvelujen riittävä rahoitus toteutuneisiin kustannuksiin perustuen.

Esityksen mukaan valtio ohjaa voimakkaasti maakuntien investointeja. Maakuntien mahdollisuus rahoittaa taseessaan olevien kiinteistöjen peruskorjausta sekä uudisrakentamista on valtion kanssa käytävien neuvottelujen varassa, koska valtiolta tarvitaan hyväksyntä pitkäaikaiseen lainanottoon. Tämä hankaloittaa erittäin merkittävästi maakuntien mahdollisuuksia pitkän tähtäimen investointisuunnitteluun. Lisäksi tämä saattaa toimia kannusteena toteuttaa peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeita muutoin kuin omaan taseeseen.

Peruskunnan rahoitusmallia koskevat ehdotukset ja muutokset

Uudistuksella olisi valtava vaikutus kuntien talouteen: talouden volyyymi puolittuu ja puolet veropohjasta leikataan valtion veropohjaksi. Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää esitystä tältä osin huolestuttavana, sillä niin Salon kuin muiden kehittyvien kaupunkien veropohjan merkittävä pienentyminen tulee vaikeuttamaan oleellisesti kaupunkiseutujen kasvun ja elinvoiman takaavien investointien rahoitusta. Uudistuksen ja sen vaikutusten näkökulmasta on erittäin oleellista huomioida, että sote-uudistus ei aiheuta kaupunkien investointitarpeeseen käytännössä lainkaan muutoksia. Tästä huolimatta niiden rahoituspohja uudistuksen johdosta kuitenkin vähenee, jolloin suureksi haasteeksi kaupungeissa muodostuu vuosikatteen pitäminen pidemmällä aikavälillä tasolla, jolla investoinnit kyetään rahoittamaan nykyjärjestelmää vastaavalla tasolla.

Uudistuksessa tulee ottaa huomioon myös kaupunkien antamat takaukset sellaisille toimijoille, jotka ovat uudistuksen kohteena. Toiminnan siirtyessä kaupungilta pois ja takausten mahdollisesti jäädessä kaupungille,

kohdistuu näihin sellaisia riskejä, jotka toteutuessaan vaikuttaa huomattavasti kaupungin talouteen.

Merkittävä haaste kaupungille on jo nykytilanteessa kuntalain edellyttämä alijäämän kattamisvelvoite. Lain mukaan taseessa oleva alijäämä on katettava asianomaisen tilivuoden tilinpäätöksen hyväksymisvuotta seuraavien neljän vuoden aikana. Maakunnassa taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään kahden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Alijäämän kattamisvelvoite siis tiukentuu entisestään jo alun perin haastavassa tilanteessa. Erittäin suuren lisähaasteen kaupungin talouteen tuo myös se seikka, että sairaanhoitopiirien ja erityishuoltopiirien taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa ennen kuin kuntayhtymä siirtyy sote-maakuntaan.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan näkemyksen mukaan kuntien tasausvähennysrajaa tulisi madaltaa. Esityksessä ehdotettu verotuloihin pohjautuvan valtionosuuksien kuntien välisen tasauksen tasausvähennysraja 10 prosenttia on liian kireä esityksessä ehdotettuun kuntien puolittuvaan veropohjaan nähden sekä kehitykseen tähtävien kaupunkien investointitarpeiden kasvu huomioiden.

Uudistuksessa kuntien veropohjaa heikennettäisiin lisäksi leikkaamalla kuntien saamaa osuutta yhteisöveron tuotosta nykytasosta kolmanneksella. Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että kuntien yhteisöveropohjasta leikattava taso määritetään euromääräisenä ja selvästi lakiesityksessä ehdotettua noin 0,6 miljardia euroa matalammaksi.

Uudistus muuttaa merkittävästi kuntien valtionosuusrahoituksen määräytymisperusteita. Esitysluonnoksen mukaan pääosa valtionosuusrahoituksesta voi jatkossa perustua erilaisiin sote-uudistuksen muutosvaikutuksia tasaaviin mekanismeihin. Tämä heikentäisi merkittävästi kuntien rahoitusjärjestelmän läpinäkyvyyttä. Lautakunta painottaa, että sote-uudistuksen vuoksi toteutettavat kuntien talouden tasausmekanismit tulee toteuttaa muutoin kuin osana kuntien peruspalvelutuotantoon tarkoitettua valtionosuusjärjestelmää. Uudistuksen tulisi tavoitella kustannusneutraaliutta nykyjärjestelmään nähden.

Sosiaali- ja terveyslautakunta kiinnittää lisäksi huomiota kunnilta valtiolle siirtyvän tulopohjan perusteena oleviin tilastotuihin kuntakohtaisiin sote-kustannuksiin. Esityksen mukaan kustannukset laskettaisiin vuoden 2021 tilinpäätöstietojen ja vuoden 2022 talousarviotietojen perusteella. Keskiarvo-tiedon käyttöä perusteellaan satunnaisvaihtelun tasaamisella. Koronapandemian taloudelliset vaikutukset eivät ulotu vain kuluvaan vuoteen, vaan sillä tulee olemaan lähivuosina merkittävä vaikutus kuntien talouteen, erityisesti kuntien sosiaali- ja terveyspalvelujen kustannuksiin. Vuoden 2021 ja 2022 tietojen käyttäminen ehdotetun rahoitusmallin pohjana merkitsee koronaepidemian eli satunnaistekijän mukana olemista kuntakohtaisissa sote-kustannuksissa. Sekä perusterveydenhuollossa että erikoissairaanhoidossa koronasta johtuvien hoitajien purun kustannuksia siirtyy ainakin vuodelle 2021. Lisäksi erikoissairaanhoidon kuntayhtymät ovat tekemässä merkittävää alijäämää, jotka kuntien tulisi esitysluonnoksen mukaan kattaa ennen uudistuksen voimaantuloa 1.1.2023.

Lautakunnan näkemyksen mukaan sote-maakuntakohtaisissa

kustannuksissa tulee olemaan runsaasti satunnaisvaihtelua ja lakiesitystä tulee tältä osin muuttaa.

Uudistuksen kokonaistaloudelliset vaikutukset

Uudistuksen kokonaistaloudellisten vaikutusten arviointi on erittäin haasteellista, eikä vaikutuksia ole esityksessä tarkasteltu juuri laajemmin kuin aiemmissa, sote-uudistusta koskeneissa hallituksen esityksissä. Kokonaistaloudellisten vaikutusten osalta haaste on myös se, että talouden näkökulmasta keskeinen osa uudistuskokonaisuutta, maakuntaveron käyttöön ottoa koskeva parlamentaarinen selvitys, valmistuu vasta vuoden 2020 lopussa.

Uudistus sisältää lisäksi riskejä, jotka toteutuessaan vaikuttavat negatiivisesti kaupungin talouteen, turvallisuuteen, kilpailukyvyn ja vetovoiman kehittämiseen sekä salolaisten palveluihin ja niiden toimivuuteen.

Myöskään uudistuksen kustannussäästövaikutuksia tai vaikutuksia tuottavuuteen tai talouteen ylipäättäen ei ole esityksessä pystytty osoittamaan. Päinvastoin toivottujen vaikutusten, kuten säästöjen, saavuttaminen on esitysluonnoksenkin mukaan epävarmaa, etenkin lyhyellä aikavälillä. Lisäksi uudistuksen toteuttamisesta syntyisi merkittäviä muutuskustannuksia, joiden kattaminen haastavassa kuntataloustilanteessa tulee olemaan vaikeaa. On tarkoituksenmukaista, että valtakunnallisen uudistuksen toimeenpanosta aiheutuvat kustannukset rahoittaa valtio. Valtion varaama rahoitus tähän vaikuttaa kuitenkin täysin alimitoitettulta.

Vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtaja:

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle edellä esitetyn lausunnon.

Päätös:

Juha Mäkilä teki ehdotuksen, että lausunnon alkuun lisätään seuraava teksti:

"Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että sosiaali- ja terveyspalveluiden siirtäminen suuremmille hartioille on tarpeellista ja perusteltua. Sote-uudistus tulee pyrkiä toteuttamaan aikataulussaan, vaikka ympäröivän maailman haasteet kuten korona-pandemia saattaa vaikeuttaa uudistuksen läpiviemistä. Erityistä huomiota tulee kiinnittää kuntien rahoituksen turvaamiseen ja huolehtia siitä, että uudistuksen myötä yksikään kunta ei joudu entistä tukalampaan taloustilanteeseen. Uudistus on kunnianhimoinen ja nyt lausunnonlailla olevaan lainsäädäntöön liittyy paljon ongelmallisia kohtia, joiden ratkomiseen tulee lausunnon tekijän mielestä panostaa."

Mira Aaltonen kannatti ehdotusta.

Esittelijän ehdotuksesta oli tehty kannatettu muutosehdotus, joten sosiaali- ja terveyslautakunta suoritti asiasta nimenhuutoäänestyksen.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: ne, jotka kannattavat vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtajan ehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Juha Mäkilän tekemää muutosehdotusta äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtajan ehdotus sai neljä (4) JAA-ääntä (Allos, Hyttinen, Makkonen ja Stenström) ja Juha Mäkilän ehdotus kuusi (6) EI-ääntä (Aaltonen, Alestalo, Junnila, Kukko, Mäkilä ja Parttimaa).

Tyhjiä yksi (1).

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti äänin 4 - 6 hyväksyä Juha Mäkilän tekemän muutosehdotuksen.

Mira Aaltonen ehdotti, että poistetaan lause "Lautakunta pitääkin valitettavana, että historiallisen suurta hallinnonuudistusta ollaan viemässä päätöksentekoon ennen kokemattoman taloudellisen, sosiaalisen ja terveydenhuollon kriisin aiheuttaneen koronaviruspandemian edelleen vallitessa."

Juha Mäkilä kannatti Mira Aaltosen ehdotusta.

Esittelijän ehdotuksesta oli tehty kannatettu muutosehdotus, joten sosiaali- ja terveyslautakunta suoritti asiasta nimenhuutoäänestyksen.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: ne, jotka kannattavat vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtajan ehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Mira Aaltosen tekemää muutosehdotusta äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtajan ehdotus sai neljä (4) JAA-ääntä (Allos, Hyttinen, Makkonen ja Stenström) ja Mira Aaltosen ehdotus viisi (5) EI-ääntä (Aaltonen, Alestalo, Kukko, Mäkilä ja Parttimaa).

Tyhjiä kaksi (2).

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti äänin 4 - 5 hyväksyä Mira Aaltosen tekemän muutosehdotuksen.

Satu Parttimaa ehdotti lisäystä "Jatkovalmistelussa on huolehdittava, että tulevilla maakunnilla on käytössään riittävät talous- ja henkilöresurssit uudistuksen läpiviemiseen koronapandemian keskellä."

Juha Mäkilä kannatti Satu Parttimaan ehdotusta.

Esittelijän ehdotuksesta oli tehty kannatettu muutosehdotus, joten sosiaali- ja terveyslautakunta suoritti asiasta nimenhuutoäänestyksen.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: ne, jotka kannattavat vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtajan ehdotusta äänestävät JAA ja ne,

joitka kannattavat Satu Parttimaan tekemää muutosehdotusta äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä vt. sosiaali- ja terveystalveluiden johtajan ehdotus sai kolme (3) JAA-ääntä (Allos, Hyttinen ja Makkonen) ja Satu Parttimaan ehdotus kuusi (6) EI-ääntä (Aaltonen, Alestalo, Kukko, Mäkilä, Stenström ja Parttimaa).

Tyhjiä kaksi (2).

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti äänin 6 - 3 hyväksyä Satu Parttimaan tekemän muutosehdotuksen.

Lautakunta päätti, ettei äänestysten tuloksia päivitetä lausuntoon, vaan kaupunginhallitus tekee tarvittavat muutokset omassa käsittelyssään.

Liitteet

- Liite 3 Hallituksen esitys eduskunnalle sote-maakuntien perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamiseksi
- Liite 4 Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi
- Liite 5 Lähetete, Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi
- Liite 6 Lausuntopalvelu.fi:ssa pyydetyt kysymykset vastauksineen

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto tarkastuslautakunnan vuoden 2019 arviointikertomukseen

291/00.03.00.00.01/2020

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.09.2020 § 86

Valmistelijat: vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtaja Jussi Mattila, jussi.mattila@salo.fi p.044 778 6000, sosiaalipalveluiden johtaja Eeva Purhonen, eeva.purhonen@salo.fi, p. 044 778 3000, terveyspalveluiden johtaja Kaisa Nissinen-Paatsamala, kaisa.nissinen-paatsamala@salo.fi, p. 044 772 3650

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 15.6.2020 § 48 merkinnyt tarkastuslautakunnan jättämän arviointikertomuksen tiedoksi sekä velvoitti kaupunginhallituksen antamaan lokakuun 2020 loppuun mennessä selvityksen toimenpiteistä, joihin on ryhdytty arviointikertomuksessa mainituissa asioissa. Toimialoja on pyydetty valmistelemaan vastaukset arviointikertomuksen huomioihin. Vastaukset käsitellään lautakunnissa. Arviointikertomus on esityslistan liitteenä.

Arviointikertomuksessa todetaan Sosiaali- ja terveyslautakunnan alaisten palvelujen osalta seuraavaa:

Vuoden aikana tehtiin kaksi lisätalousarviota. Toimintakulujen ylitykset kohdistuivat henkilöstökuluihin ja palveluiden ostoihin. Palveluiden ostot kasvoivat vuodesta 2018 merkittävästi 1,3 miljoonalla eurolla ollen yhteensä 11,2 miljoonaa euroa. Kustannusten kasvu on selittynt useilla huostaanotoilla. Sosiaalityössä merkittävimiksi riskeiksi on todettu resurssien niukkuus suhteessa oikea-aikaiseen asiakaspalvelutarpeeseen. Sosiaalityöntekijöiden vaihtuvuus on suurta. Tämä aiheuttaa osaltaan kustannuksia ja palvelujen lisätarvetta, kun palveluprosessit katkeavat eikä asiakkaita pystytä palvelemaan oikea-aikaisesti.

Vastaus: Talousarvio vuodelle 2019 on laadittu edellisen vuoden toteutuneeseen tilinpäätökseen nähden aiempaa realistisemmin. Lisäksi Kulujen ajan tasaiseen ja ennakoivaan seurantaan kiinnitetään entistä enemmän huomiota.

Sosiaalipalvelut:

Palvelutarpeen arvioinnin määrääajat ylittyivät vuonna 2019 ja tilanne ei ole muuttunut parempaan suuntaan vuoden 2020 aikana. Suuri ongelma on sosiaalityöntekijöiden saatavuus ja pysyvyys. Vuoden 2019 aikana saatavuuden parantamiseen ratkaisuna luotiin sitouttamislisäjärjestelmä, jossa vuoden 2020 alussa maksettiin koko vuoden 2019 työssä olleille Soinnun, perheteriimin, lastensuojelun avohuollon, sijais- ja jälkihuollon sosiaalityöntekijöille 750 euron sitouttamislisä. Elokuussa 2020 maksetaan heinäkuusta 2019 vuoden työssä olleille 750 euroa. Vuoden 2021 alussa maksetaan 1500 euron sitouttamislisä vuodet 2019 ja 2020 työssä olleille. Sitouttamislisällä ei ole ollut oleellista vaikutusta uusien työntekijöiden rekrytointiin, tosin pidempään työssä olleet ovat ehkä lisän ansiosta jääneet kaupungin palvelukseen. Avohuoltoon tulisi saada

sosiaalityöntekijä-sosiaaliohjaaja työpari lisää ja Soinnun sosiaaliohjaajan työsuhde esitetään muutettavaksi määräaikaisesti (2021) sosiaalityöntekijän viraksi.

Vammaispalveluissa on ollut myös pulaa pätevistä sosiaalityöntekijöistä vuoden 2019 loppupuolelta ja palvelutarpeen arvioinnit ja päätökset ovat viivästyneet. Sosiaalityöntekijän rekrytointivaikkeen takia sosiaalityöntekijän virka on muutettu määräaikaisesti (vuoden 2020 loppuun saakka) sosiaaliohjaajan viraksi. Siihen on saatu rekrytoitua sosiaaliohjaaja, joten vammaispalvelun tavoitettavuus ja asiakaspalvelu on helpottunut.

Lastensuojelun avohuollossa työtä tehdään systeemisen lastensuojelun mallin mukaan ja vuoden 2019 aikana toimintaa on vakiinnutettu ja tietoisuus työskentelymallista lisääntynyt myös asiakkaiden keskuudessa. Asiakasperheiltä on tullut myönteistä palautetta systeemisestä työskentelystä. Työtä tehdään pientimeissä ja työparina, jolloin työntekijöiden tavoitettavuus on parantunut, kun asiakkaalla on mahdollisuus olla asiassaan yhteydessä kehen tahansa pientimein työntekijöistä. Systeemistä mallia ollaan ottamassa käyttöön myös perheissä ja sijais- ja jälkihuollon tiimissä. Sosiaalityön palveluissa kokeillaan syksyn 2020 aikana etäkonsultaatiota ja sähköisiä lomakkeita lisätään palvelun saavuttavuuden helpottamiseksi.

Terveyspalvelut:

Terveyskeskussairaalassa on jatkettu toimintaprosessien sujuvoittamista. Pitkäaikaisen kehittämistyön tuloksena vuonna 2018 alkanut siirtoviivemaksujen väheneminen on jatkunut edelleen vuonna 2019, jolloin siirtoviivemaksuja kertyi enää 631 päivältä. Määrä on 15% vuoden 2018 tasoa pienempi. Tämä myönteinen kehitys on saavutettu määrätietoisella henkilökunnan koulutuksella ja osaamisen lisäämisellä sekä rekrytoimalla lisää erikoislääkäreitä terveyskeskussairaalan osastoille. Kotiutusta on sujuvoitettu yhdessä kotisairaalan ja vanhuspalveluiden kanssa. Lääkärikunnan ylitoiden määrä on edelleen suuri ja tilanteen helpottamiseksi siirrettiin yhden lääkärin työpanos avoterveydenhuollosta sairaalapalveluihin. Tämä on toisaalta lisännyt Läntisen avoterveydenhuollon lääkäreiden työkuormitusta ja pidentänyt odotusaikoja lääkäreiden vastaanotoille. Sairaalan hoito- ja kotiutusprosessien jatkuvan kehittämisen varmistamiseksi yhden sairaanhoitajan tehtäväkuva on apulaisosastonhoitajaa vastaava ja tämä muutos on osoittautunut hyvää kehitystä tukeväksi.

Potilastietojärjestelmä LifeCaren toimivuus on jonkin verran parantunut. Tähän lienee vaikuttanut Valviraan tehtyjen potilasturvallisuutta vaarantavien seikkojen ilmoittamisen seurauksena. Tilanne on johdon erityisseurannassa ja vuoropuhelua ohjelmistotoimittajan (Tieto) käydään säännöllisesti yhteistyössä tietohallintoyksikön kanssa.

Työterveyshuollon yksikön tilanne vaikeutui oleellisesti vuonna 2019 pitkäaikaisen yllälääkärin eläköitymisen ja työterveyshuoltolakiin tulleiden muutosten myötä. Oleellinen muutos toiminnan näkökulmasta oli lain vaatimus oman kaupungin ulkopuolisille yrityksille myytävien sairaanhoitopalveluiden vähentämiseen korkeintaan 5%:n palveluista. Tämä johti siihen, että kaupunki ei voinut myydä ulkopuolisille yrittäjille

työterveyshuollon palvelua. Samanaikaisesti pätevien työterveyshuollon erikoislääkärien houkuttelu yksityissektorille parempien työsuhte-etujen avulla johti ammattitaitoisen henkilökunnan siirtymiseen muiden työnantajien palvelukseen. Tämä aloitti edelleen jatkuvan lääkäripulan työterveyshuollon yksikössä.

Arviointikertomuksessa mainittu nuorten päihteiden käytön lisääntyminen ja myönteinen suhtautuminen siihen on huolestuttavaa. Tämä kehitys on havaittu jo aiemmin ja varmistui uusimmassa Kouluterveyskyselyssä. Haasteeseen pyritään vastaamaan lisäämällä matalan kynnyksen paikkoja, joissa nuori voi keskustella päihteisiin liittyvistä asioista asiantuntijan kanssa. Yhteistyö muiden hallintokuntien kanssa on tiivistä Terveystieteidenhuollossa ongelmaan on puututtu koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa lisäämällä puheeksi ottamista ja ohjaamalla oppilaita tarvittaessa lyhytinterventio piiriin (Valomerkkitoiminta). Ennalta ehkäisevä päihdetyö pyrkii puuttumaan ongelmaan omin käytettävissä olevin keinoin.

Salon Sairaala 2023 –hanke etenee yhteistyössä erikoissairaanhoidon kanssa. Suunnittelutyössä mukana olevat terveyskeskuksen edustajat toimivat aktiivisesti Salon sairaalan kehittämiseksi Varsinais-Suomen alueen kakkossairaalaksi. Kehitystyö etenee aikataulussa.

Vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtaja:

1. Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää antaa tarkastuslautakunnalle edellä olevan vastauksen arviointiraportissa esiin nostettuihin asioihin.
2. Sosiaali- ja terveyslautakunta lähettää kaupunginhallitukselle tiedoksi vastauksen ja toimenpiteet, joihin on ryhdytty arviointikertomuksessa asioissa.

Päätös:

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Sosiaali-, terveys- ja vanhuspalveluiden toimintaa tukevat avustukset 2021

1650/02.05.01.03.00/2020

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.09.2020 § 87

Valmistelijat: sosiaalipalveluiden johtaja Eeva Purhonen, eeva.purhonen@salo.fi, p. 044 778 3000, vanhuspalveluiden johtaja Salla Lindegren, salla.lindegren@salo.fi, p. 044 772 6557 ja terveyspalveluiden johtaja Kaisa Nissinen-Paatsamala, kaisa.nissinen-paatsamala@salo.fi, p. 044 772 3650

Sosiaali- ja terveyslautakunnan toimintaa tukevat avustukset vuodelle 2021 olivat haettavana 1.6.2020 mennessä.

Avustukset myönnetään ehdollisina siten, että avustukset tulee tosiasiallisesti käyttää täysimääräisesti toimintaan, johon se on haettu.

Haetut avustukset:

Sosiaalityön palvelut

1. Salon SYTY ry hakee 43 000 euroa potilas- ja vammaisyhdistysten yhteistyön ja vapaaehtoistoiminnan kehittämiseen, vertaistuen sekä jäsenyhdistysten toimintaedellytysten turvaamiseen sekä edunvalvonta- ja vaikuttamistyön tekemiseen. SYTY:n toiminta on vakiintunutta ja SYTY:ssä oli vuoden 2019 lopussa 38 jäsenyhdistystä. SYTY saa Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskukselta (STEA) kohdennettua toiminta-avustusta (172 000€), jonka saamisen edellytyksenä on kaupungin rahoitusosuus. Haettu avustussumma on sama kuin kuluvana vuonna. Kaupungin avustuksesta noin puolet on käytetty usean vuoden ajan kahden osatyökykyisien työllistämistä aiheutuneisiin kuluihin. Lisäksi SYTY on tarjonnut työkokeilu- ja työllistämisaikkoja. Syty on ollut mukana mm. Arkeen voimaa -ryhmätoiminnassa ja Hyvinvointipiste linjurin toiminnassa.
2. Mannerheimin lastensuojeluliiton Varsinais-Suomen piiri hakee lapsiperheiden ehkäisevään tukemiseen (MLL:n paikallisyhdistysten ja piirin yhteistoimintana) 19 500 euroa. Summa on sama kuin vuonna 2020. Avustus jaetaan yhdistysten ja piirin kesken. Salon kaupunki on tukenut toimintaa vuodesta 2015. MLL:n V-S piirin rooli on lisätä yhdistysten välistä ja kaupungin kanssa tehtävää yhteistyötä. Yhdistykset saavat toimintaansa ammatillisen ohjauksen ja apua vapaaehtoisten rekrytointiin MLL:n Salon paikallisyhdistysten ehkäisevä työ on kytketty suunnitelmallisesti osaksi kaupungin lapsiperhepalveluita ja yhteistyössä on mallinnettu tulevaa seudullista perhekeskusta. MLL:n paikallisyhdistykset tarjoavat kynnyksetöntä ja kulttuurisensitiivistä toimintaa ja tukea perheille.
3. Salon alueen Työttömät ry on järjestänyt nuorten työttömien talousohjausta jo useana vuonna, vuonna 2019 ohjusta sai 92 nuorta. Tammi-heinäkuun aikana palvelua on saanut 75 nuorta. Talousohjauksella tarkoitetaan asiakkaan ohjaamista oman talouden

hallinnassa ja ohjataan oikeusaputoimiston palvelujen piiriin. Tätä toimintaa tarjotaan alle 25-vuotiaille nuorille. Vuonna 2020 talousohjausta on toteutettu yhteistyössä Voimalan kanssa ja runsaasti puhelimitse. Toimintoihin haetaan avustusta 15 000 euroa. Kuluvana vuonna avustus on maksettu nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn saaduista perintövaroista.

4. Mannerheimin lastensuojeluliiton Varsinais-Suomen piiri hakee avustusta myös ammatillisesti ohjattuun tukihenkilötoimintaan (kaveritoiminta, perhekummitoiminta, ystäväksi maahanmuuttajaäidille –toiminta) 29 400 euroa, kuten edellisenäkin vuonna. Tukihenkilöt ovat vapaaehtoisia. Salon kaupunki on tukenut myös aiempina vuosina ehkäisevää tukihenkilötoimintaa. Toimintaa avustaa myös STEA. Avustuksella voidaan toteuttaa vuodeksi 2020 yhteensä 35 tukisuhdetta.

Avustus on aiempina vuosina maksettu ehkäisevään työhön kohdennetuista ns. perintövaroista, joita on käytettävissä myös vuodelle 2021.

Vanhuspalvelut

5. Lounais-Suomen Martat ry hakee 42 690 euroa Arkiapu-toiminnan ja *työllistämistoiminnan* järjestämiseen 70 + ikäihmisten kodeissa. Arkiapu sisältää ylläpitosiivousta, asiointiapua, ruuanlaittoa, leipomista, ulkoilemista ja erilaista asiakkaiden aktivoitua. Tavoitteena on asiakkaiden toimintakyvyn ylläpitäminen ja kotona asumisen onnistuminen mahdollisimman pitkään.
6. SALVA ry hakee 27 500 euroa avustusta Ikäkeskustoiminnan järjestämiseksi Salon keskustassa. Toiminta tapahtuisi yhteistyössä vapaaehtoistoimijoiden ja yhdistysten kanssa. Ikäkeskustoiminta pitäisi sisältää erilaisia ryhmiä. Ruokailu – ja kuntosalin käyttömahdollisuus olisi päivittäin.

Terveyspalvelut

7. Suomen Punainen Risti Salon osasto hakee 4000 € avustusta Salon kaupungin tuottamia palveluita täydentävän palvelutoiminnan järjestämiseksi. Tällaisia palveluita ovat ensiapupäivystyksien ja -koulutuksien järjestäminen, Avutuvan Terveyspisteen ylläpitäminen, ystävätoiminta, kotimaanapu, kadonneiden etsintähälytykset, verenluovutukset, Ensiavun nuorisotoiminta, KV-klubitoiminta ja arjen apu. Suomen Punainen Risti huolehtii myös salolaisten järjestöjen ja pienyritysten työntekijöiden ensiapukoulutuksesta. Koulutetun auttajan antama ensiapu parantaa onnettomuuteen joutuneen selviämismahdollisuuksia. SPR:n Salon osaston toimintaan kuuluu myös avun antaminen viranomaisille erilaisissa kriisitilanteissa, kuten majoituksen ja muonituksen ja erilaisten henkilökohtaisten tarvikkeiden hankinnan järjestäminen kriisiin joutuneille.
8. FinFami – Salon seudun mielenterveysomaiset ry hakee 23 600 € avustusta mielenterveyskuntoutujien omaisten ja läheisten jaksamisen, sosiaalisten verkostojen vahvistamisen ja mielenterveyden sairauksien ennaltaehkäisyn tukemiseksi. FinFami ry on valtakunnallisen

Mielenterveysomaisten keskusliiton jäsenyhdistys, joka tekee yhteistyötä Salon kaupungin Mielenterveys- ja päihdepalveluiden kanssa. Avustus on tarkoitettu käyttämään mielenterveysongelmaisten ja päihderiippuvuutta sairastavien omaisten vertaistukiryhmien, kurssien ja koulutusten, teemailtojen, luento- ja virkistystoiminnasta syntyneiden kustannusten, esimerkiksi luennoitsija- ja ohjaajapalkkioiden, vapaaehtoisten vertaisohjaajien kulukorvauksien sekä kuljetus- ja tarjoilukulujen kattamiseen.

9. Salon Luustoyhdistys hakee 2 500 € avustusta levittääkseen tietoa mahdollisuudesta edistää luustoterveyttä ja ehkäistä luuston sairauksia. Keinona ovat terveydenhuollon ammattilaisten, lääkäreiden ja fysioterapeuttien, pitämät luento- ja koulutustilaisuudet, joissa aiheena ovat osteoporoosi ja muut tuki- ja liikuntaelinten sairaudet ja niiden ennaltaehkäisy. Osteoporoosia ja osteopeniaa sairastaville järjestetään koulutusta myös pienryhmissä. Suomen Luustoyhdistys ry pyrkii lisäämään Salon alueen vertaistukihenkilöiden lukumäärää. Vertaistukihenkilöiden toiminta suunnataan luustoterveellisten elintapojen edistämiseen erityisesti vanhuksille ja lapsille järjestettyjen koulutustilaisuuksien avulla.
10. Salon seudun ADHA-yhdistys hakee 2 000 € avustusta lasten ja nuorten musiikkiterapia-arvioiden järjestämiseksi. Asiakkaat ohjautuvat palveluun Salon terveyskeskukselle palveluita antavan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin avopediatrian erikoislääkärin laatiman suosituksen perusteella. Suositus annetaan lapsen tai nuoren tarkkaavaisuushäiriön ja toiminnanohjauksen kuntoutuksen järjestämiseksi. Kysymyksessä on ns. matalan kynnyksen palvelu, jonka avulla pyritään ennaltaehkäisemään oireiden lisääntymistä.
11. Vaihtoehto 90 ry hakee 1 500 € avustusta järjestääkseen päihde- ja mielenterveysongelmista sekä sosiaalisista vaikeuksista kärsiville asukkaille positiivisia vaihtoehtoja ja yhteisöllistä toimintaa ja siten ehkäistä myöhempien ongelmien syntymistä. Pyrkimyksenä on lisätä toimintaan osallistuvien omatoimisuutta ja vastuun ottamista järjestämällä toimintakeskustoimintaa, esitelmä-, keskustelu-, viihde- ja harrastustilaisuuksia.

Vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtaja:

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää varata seuraavat määrärahat talousarvioon toimintaa tukeviin avustuksiin:

Salon SYTY ry:lle 43 000 euroa potilas- ja vammaisyhdistysten yhteistyön ja toiminnan kehittämiseen, Mannerheimin lastensuojeluliiton Varsinais-Suomen piirille 19 500 euroa lapsiperheiden ehkäisevään tukemiseen. Lisäksi avustetaan lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn saadusta perintövarasta Mannerheimin lastensuojeluliiton Varsinais-Suomen piirin ammatillisesti ohjattua tukihenkilötoimintaa 29 400 eurolla sekä lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn saadusta perintövarasta Salon alueen Työttömät ry:n nuorten talousohjausta 15 000 eurolla.

Lounais-Suomen Martat ry:lle 42 690 euroa Arkiapu-toiminnan ja

työllistämistoiminnan järjestämiseen 70 + ikäihmisten kodeissa sekä SALVA ry:lle 27 500 euroa Ikäkeskustoiminnan järjestämiseksi Salon keskustassa.

Suomen Punainen Risti Salon osastolle 3 500 € Salon kaupungin omaa toimintaa täydentävien palveluiden, kuten ensiapupäivystyksen ja -koulutusten, kotimaanavun, etsintähälytysten, verenluovutusten, arjen apu ja KV-klubitoiminnan sekä Ensiavun nuorisokerhotoiminnan järjestämiseen, FinFami - Salon seudun mielenterveysomaiset ry:lle 23000 € mielenterveyskuntoutujien ja heidän omaistensa ja läheistensä jaksamisen, sosiaalisten verkostojen vahvistamisen ja mielenterveyden sairauksien ennaltaehkäisyyn tukemiseen, Salon Luustoyhdistys ry:lle 2300 € tuki- ja liikuntaelinsairauksien ja osteoporoosin ennaltaehkäisyyn ja Salon Seudun ADHD-yhdistys ry:lle 2000 € musiikkiterapia-arvioiden järjestämiseksi tarkkaavaisuushäiriöstä ja toiminnanohjauksen ongelmista kärsiville lapsille ja nuorille. Vaihtoehto 90 ry:lle ei myönnetä avustusta, koska avustus ohjautuu toimintaan A-klinikan kanssa solmitun kumppanuussopimuksen perusteella.

Avustusten jakaminen edellä lausutun varauksen mukaisesti edellyttä, että määräraha on myös kaupunginvaltuuston hyväksymässä talousarviossa vuodelle 2021

Myönnetty avustus maksetaan vain, jos toiminta toteutuu suunnitellusti vuoden 2021 aikana. Avustuksen määrä voidaan myös suhteuttaa toteutuneeseen toimintaan eli maksaa tässä päätöksessä mainittua pienempänä.

Päätös:

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Yksilöhuoltojaoston jäsenen valinta

1537/00.00.01.00/2017

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.09.2020 § 88

Valmistelija: hallintoasiantuntija Jaana Säilä, jaana.saila@salo.fi,
p. 044 778 4005

Hallintosäännön 10 §:n mukaan sosiaali- ja terveyslautakunnan apuna toimii viisijäseninen yksilöhuoltojaosto, joka tekee lautakunnan tehtäväaluetta koskevia yksilöön kohdistuvia päätöksiä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta valitsee keskuudestaan jaoston jäsenet ja nimeää heistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Hallintosäännön 32 §:n mukaan yksilöhuoltojaostolla on oikeus sosiaali- ja terveyslautakunnan puolesta ratkaista seuraavat asiat:

1. Päätöksen tekeminen viranhaltijan ratkaisemassa asiassa, joka asiakkaan vaatimuksesta on saatettava lautakunnan käsiteltäväksi
2. Asiakkaan tahdonvastaiset toimenpiteet
3. Muut yksilöhuoltoasiat, joita ei ole laissa tai lautakunnan päätöksellä siirretty viranhaltijalle tai työntekijälle

Lisäksi jaoston tehtävänä on päättää tartuntatautilain mukaisesta tartuntatautien ehkäisystä ja hoidosta sekä päättää yksilöä koskevasta kansanterveystyöstä, josta ei ole säädetty tai määrätty toisin.

Hallintosäännön 150 §:n mukaan sosiaali- ja terveyslautakunnan yksilöhuoltojaostossa esittelijöinä toimivat sosiaali- ja terveyspalveluiden johtaja, vanhuspalveluiden johtaja, sosiaalipalveluiden johtaja ja terveyspalveluiden johtaja.

Esittelijän ollessa poissa tai esteellinen toimii esittelijänä hänen sijaisekseen määrätty viranhaltija.

Vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtaja:

Sosiaali- ja terveyslautakunta valitsee keskuudestaan yksilöhuoltojaostoon jäsenen Sanna Merikallio-Tepposen tilalle.

Päätös:

Jouko Kukko ehdotti, että sosiaali- ja terveyslautakunnan jäseneksi yksilöhuoltojaokseen nimetään Mira Aaltonen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi Jouko Kukon ehdotuksen yksimielisesti.

Edustajan nimeäminen vanhusneuvostoon

1674/00.00.01.03/2017

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.09.2020 § 89

Valmistelija: Hallintoasiantuntija Jaana Säilä, jaana.saila@salo.fi,
p. 044 7784005

Hallintosäännön 14 §:n mukaan kaupunginhallitus päättää vanhusneuvoston kokoonpanosta.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 12.6.2017 § 17 vanhusneuvoston toimintasäännön. Toimintasäännössä on määritetty mm. vanhusneuvoston kokoonpano alla olevalla tavalla:

Vanhusneuvostoon kuuluu toimintasäännön mukaan 13 jäsentä, joilla jokaisella on henkilökohtainen varajäsen. Jäsenistä 10 valitaan keskusliittoihin kuuluvista rekisteröidyistä eläkeläisjärjestöistä ja Veteraaniaasiain neuvottelukunnasta tasapuolisuus huomioiden.

Kaupunginhallitus on nimennyt vanhusneuvoston varajäsenineen seuraavasti:

- 10 jäsentä (2 jäsentä kustakin järjestöstä)
- 1 sosiaali- ja terveyslautakunnan edustaja
- 2 kaupungin viranhaltijaa läsnäolo-oikeudella (asiantuntija ja sihteeri).

Sosiaali- ja terveyslautakunta on 30.8.2017 § 35 nimennyt vanhusneuvostoon edustajakseen Sanna Merikallio-Tepposen.

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 15.6.2020 § 64 myöntänyt Sanna Merikallio-Tepposelle eron vanhusneuvostosta.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan tulee nimetä keskuudestaan edustaja hänen tilalleen.

Vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtaja:

Sosiaali- ja terveyslautakunta valitsee keskuudestaan edustajan vanhusneuvostoon Sanna Merikallio-Tepposen tilalle ja tekee edustajan nimeämisestä ehdotuksen kaupunginhallitukselle.

Päätös:

Jukka Alestalo ehdotti, että sosiaali- ja terveyslautakunnan edustajaksi vanhusneuvostoon nimetään Mira Aaltonen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi Jukka Alestalon ehdotuksen yksimielisesti ja esittää kaupunginhallitukselle, että Mira Aaltonen valitaan vanhusneuvoston jäseneksi.

Sosiaaliasiamiehen vuosiraportti 2019

2505/05.16.00/2020

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.09.2020 § 90

Valmistelijat: vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtaja Jussi Mattila, jussi.mattila@salo.fi, p.044 778 6000 ja sosiaalipalveluiden johtaja Eeva Purhonen, eeva.purhonen@salo.fi, p. 044 778 3000

Sosiaalihuollon asiakaslain 24 pykälän mukaan kunnan on nimettävä sosiaaliasiamies, joka voi olla kahden tai useamman kunnan yhteinen. Sosiaaliasiamiehen tehtävänä on:

- 1) neuvoa asiakkaita tämän lain soveltamiseen liittyvissä asioissa;
- 2) avustaa asiakasta 23 §:n 1 momentissa tarkoitettussa asiassa (muistutus);
- 3) tiedottaa asiakkaan oikeuksista;
- 4) toimia muutenkin asiakkaan oikeuksien edistämiseksi ja toteuttamiseksi; sekä
- 5) seurata asiakkaiden oikeuksien ja aseman kehitystä kaupungissa ja antaa siitä selvitys vuosittain kaupunginhallitukselle

Sosiaaliasiamiespalvelun tuottaa Salon kaupungille Merikratos Oy ja sosiaaliasiamiehenä toimii Sanna Saarinen
puhelinneuvonta ti-to klo 10-13
p. 050 341 5244
sosiaaliasiamies@merikratos.fi
potilasiamies@merikratos.fi

Sosiaaliasiamies kiinnittää raportissaan huomiota palvelutarpeen arvioinnin ja lastensuojelun resursointiin. Palvelutarpeen arvioinnin määräajat ylittyivät vuonna 2019 ja tilanne ei ole muuttunut parempaan suuntaan vuoden 2020 aikana. Suuri ongelma on sosiaalityöntekijöiden saatavuus ja pysyvyys. Vuoden 2019 aikana saatavuuden parantamiseen ratkaisuna luotiin sitouttamislisäjärjestelmä, jossa vuoden 2020 alussa maksettiin koko vuoden 2019 työssä olleille Soinnun, perheteriimin, lastensuojelun avohuollon, sijais- ja jälkihuollon sosiaalityöntekijöille 750 euron sitouttamislisä. Elokuussa 2020 maksetaan heinäkuusta 2019 vuoden työssä olleille 750 euroa. Vuoden 2021 alussa maksetaan 1500 euron sitouttamislisä vuodet 2019 ja 2020 työssä olleille. Sitouttamislisällä ei ole ollut oleellista vaikutusta uusien työntekijöiden rekrytointiin, tosin pidempään työssä olleet ovat ehkä lisän ansiosta jääneet kaupungin palvelukseen. Avohuoltoon tulisi saada sosiaalityöntekijä-sosiaaliohjaaja työpari lisää ja Soinnun sosiaaliohjaajan työsuhte esitetään muutettavaksi määräaikaisesti (2021) sosiaalityöntekijän viraksi.

Vammaispalveluissa on ollut myös pulaa pätevistä sosiaalityöntekijöistä vuoden 2019 loppupuolelta ja palvelutarpeen arvioinnit ja päätökset ovat viivästyneet. Sosiaalityöntekijän rekrytointivaikeuden takia sosiaalityöntekijän virka on muutettu määräaikaisesti (vuoden 2020 loppuun saakka) sosiaaliohjaajan viraksi. Siihen on saatu rekrytoitua sosiaaliohjaaja, joten vammaispalvelun tavoitettavuus ja asiakaspalvelu on

helpottunut.

Lastensuojelun avohuollossa työtä tehdään systeemisen lastensuojelun mallin mukaan ja vuoden 2019 aikana toimintaa on vakiinnutettu ja tietoisuus työskentelymallista lisääntynyt myös asiakkaiden keskuudessa. Asiakasperheiltä on tullut myönteistä palautetta systeemisestä työskentelystä. Työtä tehdään pientimeissä ja työparina, jolloin työntekijöiden tavoitettavuus on parantunut, kun asiakkaalla on mahdollisuus olla asiassaan yhteydessä kehen tahansa pientimin työntekijöistä. Systeemistä mallia ollaan ottamassa käyttöön myös perheteriimissä ja sijais- ja jälkihuollon tiimissä.

Sosiaalityön palveluissa kokeillaan syksyn 2020 aikana etäkonsultaatiota ja sähköisiä lomakkeita lisätään palvelun saavuttavuuden helpottamiseksi.

Vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtaja:

Sosiaali- ja terveyslautakunta merkitsee sosiaaliasiamiestoiminnasta annetun raportin vuodelta 2019 tiedoksi ja ehdottaa kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus merkitsee raportin tiedoksi.

Päätös:

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

- Liite 8 Rekisteriseloste sosiaaliasiamiespalvelusta, Sosiaaliasiamiehen selvitys vuodelta 2019
- Liite 9 Sosiaaliasiamiehen selvitys vuodelta 2019

Turvallisesti raiteille -yhteistyöhanke 2020-2023

3135/00.01.05.02/2020

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.09.2020 § 91

Valmistelija: terveyden edistämisen koordinaattori Marita Päivärinne, marita.paivarinne@salo.fi, p. 044 7723 672

Turvallisesti raiteille nimisen hankkeen tavoitteena on kehittää rikoksia ennaltaehkäiseviä palveluita ja palveluihin ohjautumista. Erityisenä kohderyhmänä on rikoksilla oireilevat nuoret ja päihteitä käyttävät nuoret. Ennaltaehkäistä uusintarikollisuutta, edistää rikoksiin syyllistyneiden ohjaamista kuntoutusohjelmiin, ja päihde- ja mielenterveyspalveluihin.

Ensi- ja turvakotien liitolle (ETKL) on Oikeusministeriö myöntänyt valtionavustusta kokonaisvaltaisen kuntoutusohjelman rakentamiseen. Hankkeessa yhdistetään olemassa olevat mallit yhdeksi kokonaisuudeksi, jota on mahdollisuus levittää laajasti. Toteuttamiskumppaneina toimivat VIOLA- väkivallasta vapaaksi ry ja Lyömätön Linja Espoossa ry. Hanke alkaa 1.8.2020 ja kestää 31.8.2023 asti.

Toiminnan tavoitteena on kokonaisvaltaisen kuntoutusohjelman avulla ennaltaehkäistä uusintarikollisuutta. Erityistä huomiota kiinnitetään uhrin, lasten ja läheisten palveluohjaukseen ja riskien arviointiin. Hankkeessa luodaan valtakunnallinen koulutusohjelma väkivaltatyön asiantuntijoille. Hankkeessa hyödynnetään Marak- työskentelyn hyviä käytäntöjä. Lisäksi koulutetaan Sosiaali- ja terveydenhuollon avainhenkilöitä kuntoutusohjelman käyttäjiksi.

Lyömätön Linja Espoo ry:n keskeisimmät yhteistyöverkostot ovat Espoon, Lohjan ja Salon kaupungit. Salon kaupungin osalta hankkeessa työskentelee psykiatrinen sairaanhoitaja 50 % työpanoksella palvellen Salon kaupungin väestön tarpeita. Erillisiä kustannuksia hankkeesta ei aiheudu kaupungille ja toiminnasta tullaan markkinoimaan ja kertomaan laajalti eri yhteistyötahoille.

Vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtaja:

Sosiaali- ja terveyslautakunta merkitsee tiedoksi Turvallisesti raiteille (2020-2023) yhteistyöhankkeeseen osallistumisen.

Päätös:

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Mielenterveysosaamisen vahvistaminen kunnissa hankekumppanuus ja aiesopimus

3137/00.01.05.02/2020

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.09.2020 § 92

Valmistelija: terveyden edistämisen koordinaattori Marita Päivärinne, marita.paivarinne@salo.fi, p. 044 7723 672

Sosiaali- ja terveysministeriössä on haettavana valtionavustuksia helmikuussa julkaistun uuden kansallisen mielenterveysstrategian toimeenpanemiseksi. Mielenterveysstrategia linjaa kansallista mielenterveystyötä vuosille 2020-2030, ja nyt haettavat valtionavustukset koskevat vuosia 2020-2022. Valtionavustusten hakuaika päättyy 31.7.2020 ja varsinainen hankeaika on 1.10.2020-31.12.2022.

MIELI Suomen Mielenterveys ry valmistelee Hyvän mielen Suomi –hanketta osaksi valtionavustusta, joka osoitetaan mielenterveysosaamisen vahvistamiseen kunnissa ja toimeenpanee mielenterveysstrategian painopistettä 1 Mielenterveys pääomana, joka sisältää mielenterveyden edistämisen.

Hyvän mielen Suomi hankkeessa on kolme osiota: (1) kunnissa työskentelevien ammattilaisten mielenterveysosaamisen ja –taitojen vahvistaminen Mielenterveyden Ensiapu –koulutusten avulla, (2) mielenterveysosaamisen ja –taitojen vahvistaminen varhaiskasvatuksessa ja peruskoulussa Hyvän mielen koulu –mallin avulla, sekä (3) kunnan mielenterveyden edistämisen työn kehittäminen osana kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuutta Hyvän mielen kunta –tarkistuslistan ja työkalupakin avulla. Salo n kaupunki on ilmoittautunut kahteen osakokonaisuuteen ja aiesopimus koskee seuraavia osakokonaisuuksia Mielenterveyden ensiapu ja Hyvän mielen kunta.

Hankeeseen osallistuminen edellyttää kunnalta henkilöstön työaikaa Mielenterveyden Ensiapu koulutuksiin. Koulutusten jälkeen henkilöstön on tarpeen sopia työryhmäkokouksissa, kuinka uusi osaaminen ja taidot integroidaan osaksi päivittäistä työtä. Hankekumppaneille tarjotaan koulutukset maksutta. Hyvän mielen kunta –tarkistuslistan ja työkalupakin yhteiskehittäminen ja pilotoiminen toteutetaan osana kunnan perustehtävään kuuluvaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä, esimerkiksi suuntaamalla vastuuhenkilön työaikaa. Kunnassa tarvitaan myös yhteyshenkilö, jonka kanssa MIELI ry voi sopia toiminnasta käytännössä.

Vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtaja:

Sosiaali- ja terveyslautakunta merkitsee tiedoksi Salon kaupungin mukanaolon valtakunnallisessa Mieli RY:n hankehakemuksessa ja aiesopimuksen yhteistyökumppanuudesta hankkeessa, jossa toteutetaan ammattilaisille Mielenterveyden ensiapu koulutusta sekä Hyvän mielen kunta – tarkistuslista osana kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä.

Päätös:

Pöytäkirjaan merkitään, että Tuula Stenström poistui esteellisenä (yhteisöjäävi, Mieli ry:n hallituksen jäsen) kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi.

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Anninkartanon, Supina-Ropinan sekä Ylermin ryhmäkotien ateriapalvelun hankinta

3173/05.00.00/2020

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.09.2020 § 93

Valmistelijat: sosiaalipalveluiden johtaja Eeva Purhonen, eeva.purhonen@salo.fi, p. 044 778 3000, vanhuspalveluiden johtaja Salla Lindegren, salla.lindegren@salo.fi, p. 044 772 6557

Salon kaupungilla ja Salon Palvelutalosaatiolla on ollut sopimus palveluiden tuottamisesta vanhuspalveluille vuodesta 1990 ja viimeisin sopimus on ollut ajalle 1.1.2012-31.12.2019. Palvelutalosaatiö on saanut avustusta kaupungilta, joka on perustunut lainanlyhennysohjelmaan. Salon Palvelutalosaatiö on tuottanut Anninkartanon ryhmäkodille (16 asukasta) lounaan ja päivällisen. Ateriapalvelun kustannus on vuositasolla noin 45 000 euroa. Kehitysvammahuollon kahteen ryhmäkotiin eli Ylermiin ja Supina-Ropinaan on hankittu ateriat yhteensä 21 asukkaalle. Ateriapalvelun vuosikustannus on ollut noin 65 000 euroa. Kehitysvammahuollolla on voimassa oleva sopimus ateriapalveluiden hankinnasta Salon palvelutalosaatiolta.

Ateriapalvelun hankinnassa on kartoitettu eri mahdollisuuksia ateriapalvelun hankintaan ja konsultoitu hankintapalveluita. Palvelun kokonaishinta edellyttää hankintalain mukaisesti palvelun kilpailuttamisen. Toisena vaihtoehtona on palvelun siirtäminen kaupungin ravitsemuspalveluille, jolloin palvelua ei tarvitse kilpailuttaa. Kaupungin ravitsemuspalvelut pystyvät tuottamaan ryhmäkotien tarvitsemat ateriat.

Vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtaja:

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää irtisanoa nykyisen sopimuksen ja hankkia ryhmäkotien tarvitsemat ateriapalvelut kaupungin ravitsemuspalveluilta.

Päätös:

Tuula Stenström ehdotti, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun, ja että kaikki asiaan kuuluvat asiakirjat tuodaan lautakunnan seuraavaan käsittelyyn.

Marjatta Hyttinen kannatti Tuula Stenströmin esitystä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi yksimielisesti Tuula Stenströmin ehdotuksen.

Vaikeavammaisten palveluasumisen ja lyhytaikaishoidon hankinta

539/02.08.00.01.06/2020

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.09.2020 § 94

Valmistelijat: sosiaalipalveluiden johtaja Eeva Purhonen, eeva.purhonen@salo.fi, puh. 044 778 3000 ja kehitysvammahuollon esimies Laura Tuominen, laura.tuominen@salo.fi, puh. 044 778 3561

Salon kaupunki on pyytänyt 9.6.2020 päivätyllä tarjouspyynnöllä tarjouksia vaikeavammaisten palveluasumisen, tilapäishoidon ja päivätoiminnan hankinnasta. Tuetun asumisen osalta tavoitteena on, että sopimuskausi alkaa 1.10.2020 ja on voimassa 31.12.2022 saakka. Palveluasumisen, tehostetun palveluasumisen, tilapäishoidon ja päivätoiminnan osalta sopimus alkaa 1.1.2021 ja on voimassa 31.12.2022 saakka. Hankinta sisältää option vuosille 2023 ja 2024. Option käytöstä päätetään erikseen. Hankintaa on valmisteltu yhteistyössä kaupungin hankintapalveluiden kanssa.

Hankinnasta julkaistiin 10.6.2020 hankintailmoitus HILMA:ssa ja TED:ssä sekä Salon kaupungin sähköisessä hankintajärjestelmässä Tarjouspalvelu.fi:ssä, jonne myös tarjoukset tuli jättää. Hankinnasta ilmoitettiin myös Salon kaupungin verkkosivuilla. Hankinnan arvo ylittää sosiaali- ja terveystarvelujen kynnysarvon. Hankintamenettelynä on avoin menettely, jossa perustetaan puitejärjestely.

Hankinnan kohteena on vaikeavammaisten henkilöiden palveluasuminen, joka järjestetään henkilön omaan kotiin, palvelutalossa tai tehostetun palveluasumisen yksikössä. Asuminen asumisyksikössä tapahtuu joko itsenäisessä asunnossa tai ryhmämuotoisessa asumisessa ja se sisältää tuen asumiseen ja elämiseen eli asiakaskohtaisen avustamisen tarvittaessa ympärivuorokautisesti. Tuetun asumisen palvelut tuotetaan asukkaan kotiin päiväsaikaan. Hankinta sisältää myös päivätoiminnan, jolla tarkoitetaan vammaispalvelulain mukaan myönnettyä vaikeavammaisen henkilön päivätoimintaa.

Palveluasuminen ja tilapäishoidon hankinta toteutetaan viidessä osa-alueessa. Osa-alueisiin voi sisältyä useampi palveluluokka. Vaikeavammaisten päivätoimintaa hankintaan kahdessa osa-alueessa. Jokaiseen osa-alueeseen valitaan kokonaistaloudellisesti edullisimmat palveluntuottajat puitesopimusmenettelyyn. Tarjouspyynnön mukaisesti kuhunkin osa-alueeseen valitaan enintään 10 palveluntuottajaa.

Valituiksi tulleiden palveluntuottajien kanssa tehdään puitesopimukset. Puitesopimusten lisäksi tilaaja tekee sijoitusten yhteydessä asiakaskohtaiset sopimukset. Puitesopimukset eivät sido tilaajaa välttämättä ostamaan tarjouspyynnössä määritellyjä palveluja. Tilaaja ei sitoudu ostamaan palveluntuottajalta välttämättä yhtään paikkaa sopimuskauden aikana. Näin ollen palveluntuottajakaan ei ole velvollinen pitämään osaa paikoista varattuna tilaajaa varten. Tilaajalla on oikeus yksittäistapauksissa sijoittaa asiakkaita myös puitesopimusten ulkopuoliseen paikkaan, jos se on asiakkaan tarpeen ja edun mukaisesti

perusteltua. Puitejärjestelyssä tilaaja hankkii vaikeavammaisten asumispalveluja ja lyhytaikaishoitoa ensisijaisesti kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteella ottaen huomioon asiakkaan yksilölliset tarpeet. Tarkemmat puitejärjestelyn ehdot on määritelty tarjouspyynnössä sekä lisätietokysymyksiin annetuissa vastauksissa.

Hankinnassa hyväksyttiin osatarjoukset osa-alueittain. Tarjouksen sai jättää joko yhdestä tai useammasta osa-alueesta:

- Tuettu asuminen
- Palveluasuminen, palvelutasot 1-3
- Tehostettu palveluasuminen, palvelutasot 2-4
- Palveluasuminen, tilapäishoito, palvelutasot 1-3
- Tehostettu palveluasuminen, tilapäishoito, palvelutasot 2-4
- Päivätoiminta, palvelutaso 1
- Päivätoiminta, palvelutaso 2

Tarjouspyyntöön oli mahdollista jättää lisätietokysymyksiä 23.6.2020 klo 16.00 mennessä. Lisätietokysymyksiin vastattiin siten, että viimeinen vastaus annettiin 13.8.2020. Lisätietokysymysten yhteydessä havaittiin tarjouspyynnössä tarkennettavia ja korjattavia kohtia, mistä johtuen hankinnasta julkaistiin korjausilmoitus 9.8.2020 HILMA:ssa. Korjausilmoitus julkaistiin 12.8.2020 TED:ssä. Tehdyistä tarkennuksista ja korjauksista johtuen korjausilmoituksella myös jatkettiin tarjousten jättämisen määräaika 20.8.2020 klo 12.00 saakka.

Määräaikaan 20.8.2020 klo 12.00 mennessä tarjouksen jätti yhteensä 7 palveluntarjoajaa: Aspa Palvelut Oy, Hoiva Mehiläinen Oy, Mehiläinen Hoivapalvelut Oy, Mehiläinen Oy, Neuroliitto ry, SALVA ry, Validia Oy. Tarjous tuli tehdä asumisyksikkökohtaisesti.

Osa-alueeseen Tuettu asuminen tarjouksen jättivät Aspa Palvelut Oy (Aspa-koti Sillanpää, Salo) ja SALVA ry (Palvelukeskus Ilolansalo, palvelukeskus).

Osa-alueeseen Palveluasuminen, palvelutasot 1-3 tarjouksen jättivät Aspa Palvelut Oy (Aspa-koti Sopukka, Sauvo) ja SALVA ry (Palvelukeskus Ilolansalo, palvelutalo). Osa-alueeseen Tehostettu palveluasuminen, palvelutasot 2-4 tarjouksen jättivät Aspa Palvelut Oy (Aspa-koti Aurinkopiha, Turku), Hoiva Mehiläinen Oy (Omakoti Orvokki), Hoiva Mehiläinen Oy (Mainiokoti Salontori), Mehiläinen Hoivapalvelut Oy (Omakoti Ankkuri), Mehiläinen Oy (Omakoti Oiva), Neuroliitto ry (Palvelutalo Merenpisara), Neuroliitto ry (Maskun Kuntokoti), SALVA ry (Palvelukeskus Ilolansalo, palvelukoti), Validia Oy (Turun Validia-talo), Validia Oy (Samppalinnan Validia-asunnot), Validia Oy (Hirvensalon Validia-talo) ja Validia Oy (Vasaramäen Validia-talo).

Osa-alueeseen Palveluasuminen, tilapäishoito, palvelutasot 1-3 tarjouksen jättivät Neuroliitto ry (Maskun Kuntokoti) ja SALVA ry (Palvelukeskus Ilolansalo, palvelutalo). Osa-alueeseen Tehostettu palveluasuminen, tilapäishoito, palvelutasot 2-4 tarjouksen jättivät Hoiva Mehiläinen Oy (Omakoti Orvokki), Hoiva Mehiläinen Oy (Mainiokoti Salontori), Mehiläinen Hoivapalvelut Oy (Omakoti Ankkuri), Mehiläinen Oy (Omakoti Oiva), Neuroliitto ry (Maskun Kuntokoti) ja Validia Oy (Turun Validia-talo).

Osa-alueeseen Päivätoiminta, palvelutaso 1 tarjouksen jättivät Aspa

Palvelut Oy (Sillanpää), Neuroliitto ry (Palvelutalo Merenpisara), Neuroliitto ry (Maskun neurologinen kuntoutuskeskus), SALVA ry (Palvelukeskus Ilolansalo) ja Validia Oy (Turun Validia-talo).

Osa-alueeseen Päivätoiminta, palvelutaso 2 tarjouksen jättivät Aspa Palvelut Oy (Sillanpää), Neuroliitto ry (Palvelutalo Merenpisara), Neuroliitto ry (Maskun neurologinen kuntoutuskeskus), SALVA ry (Palvelukeskus Ilolansalo) ja Validia Oy (Turun Validia-talo).

Tarjoajat täyttivät tarjoajille tarjouspyynnössä asetetut soveltuvuusvaatimukset ja tarjoukset olivat tarjouspyynnön mukaisia.

Osa-alueissa 1 eli tuettu asuminen sekä osa-alueissa 6-7 (päivätoiminta) tarjousten valintaperusteena on kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous, jossa hinta on ainoa valintaperuste eli valintaperusteena on hinnaltaan halvin tarjous. Osa-alueissa 2-5 tarjousten valintaperusteena on kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous, jossa hinnan painoarvo on 70 % eli 70 pistettä ja laadun painoarvo 30 % eli 30 pistettä. Laatua arvioitiin osa-alueiden 1. Henkilöstö ja 2. Palveluntuottajan toiminta perusteella.

Tarjousten vertailu on esityslistan liitteenä ja siitä käyvät ilmi myös arvioitujen osa-alueiden tarkemmat sisällöt.

Osa-alueeseen Tuettu asuminen saatiin tarjous kahdelta palveluntuottajalta ja ne molemmat valitaan: SALVA ry (Palvelukeskus Ilolansalo, palvelukeskus) ja Aspa Palvelut Oy (Aspa-koti Sillanpää, Salo).

Osa-alueeseen Palveluasuminen, palvelutasot 1-3 saatiin tarjous kahdelta palveluntuottajalta ja ne molemmat valitaan: SALVA ry (Palvelukeskus Ilolansalo, palvelutalo) ja Aspa Palvelut Oy (Aspa-koti Sopukka, Sauvo).

Osa-alueeseen Tehostettu palveluasuminen, palvelutasot 2-4 saatiin tarjous 12 palveluntuottajalta. Osa-alueeseen valitaan vertailun perusteella 10 kokonaistaloudellisesti edullisinta palveluntuottajaa: Neuroliitto ry (Maskun Kuntokoti), Aspa Palvelut Oy (Aspa-koti Aurinkopiha, Turku), SALVA ry (Palvelukeskus Ilolansalo, palvelukoti), Hoiva Mehiläinen Oy (Mainiokoti Salontori), Mehiläinen Oy (Omakoti Oiva), Mehiläinen Hoivapalvelut Oy (Omakoti Ankkuri), Hoiva Mehiläinen Oy (Omakoti Orvokki), Validia Oy (Turun Validia-talo), Validia Oy (Hirvensalon Validia-talo) ja Validia Oy (Samppalinnan Validia-asunnot).

Osa-alueeseen Palveluasuminen, tilapäishoito, palvelutasot 1-3 saatiin tarjous kahdelta palveluntuottajalta ja ne molemmat valitaan: SALVA ry (Palvelukeskus Ilolansalo, palvelutalo) ja Neuroliitto ry (Maskun Kuntokoti).

Osa-alueeseen Tehostettu palveluasuminen, tilapäishoito, palvelutasot 2-4 saatiin tarjous kuudelta palveluntuottajalta ja ne kaikki valitaan: Neuroliitto ry (Maskun Kuntokoti), Validia Oy (Turun Validia-talo), Hoiva Mehiläinen Oy (Mainiokoti Salontori), Mehiläinen Oy (Omakoti Oiva), Mehiläinen Hoivapalvelut Oy (Omakoti Ankkuri) ja Hoiva Mehiläinen Oy (Omakoti Orvokki).

Osa-alueeseen Päivätoiminta, palvelutaso 1 saatiin tarjous viideltä palveluntuottajalta ja ne kaikki valitaan: Validia Oy (Turun Validia-talo), Aspa Palvelut Oy (Sillanpää), Neuroliitto ry (Maskun neurologinen kuntoutuskeskus), Neuroliitto ry (Palvelutalo Merenpisara) ja SALVA ry

(Palvelukeskus Iloansalo).

Osa-alueeseen Päivätoiminta, palvelutaso 2 saatiin tarjous viideltä palveluntuottajalta ja ne kaikki valitaan: Aspa Palvelut Oy (Sillanpää), Validia Oy (Turun Validia-talo), Neuroliitto ry (Palvelutalo Merenpisara), Neuroliitto ry (Maskun neurologinen kuntoutuskeskus) ja SALVA ry (Palvelukeskus Iloansalo).

Vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtaja:

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää hankkia vaikeavammaisten palveluasumista, tilapäishoitoa ja päivätoimintaa osa-alueittain kokonaistaloudellisesti edullisimmat tarjoukset jättäneiltä palveluntuottajilta seuraavasti:

Tuettu asuminen:

SALVA ry (Palvelukeskus Iloansalo, palvelukeskus) ja Aspa Palvelut Oy (Aspa-koti Sillanpää, Salo).

Palveluasuminen, palvelutasot 1-3:

SALVA ry (Palvelukeskus Iloansalo, palvelutalo) ja Aspa Palvelut Oy (Aspa-koti Sopukka, Sauvo).

Tehostettu palveluasuminen, palvelutasot 2-4:

Neuroliitto ry (Maskun Kuntokoti), Aspa Palvelut Oy (Aspa-koti Aurinkopiha, Turku), SALVA ry (Palvelukeskus Iloansalo, palvelukoti), Hoiva Mehiläinen Oy (Mainiokoti Salontori), Mehiläinen Oy (Omakoti Oiva), Mehiläinen Hoivapalvelut Oy (Omakoti Ankkuri), Hoiva Mehiläinen Oy (Omakoti Orvokki), Validia Oy (Turun Validia-talo), Validia Oy (Hirvensalon Validia-talo) ja Validia Oy (Sampplinnan Validia-asunnot).

Palveluasuminen, tilapäishoito, palvelutasot 1-3:

SALVA ry (Palvelukeskus Iloansalo, palvelutalo) ja Neuroliitto ry (Maskun Kuntokoti).

Tehostettu palveluasuminen, tilapäishoito, palvelutasot 2-4:

Neuroliitto ry (Maskun Kuntokoti), Validia Oy (Turun Validia-talo), Hoiva Mehiläinen Oy (Mainiokoti Salontori), Mehiläinen Oy (Omakoti Oiva), Mehiläinen Hoivapalvelut Oy (Omakoti Ankkuri) ja Hoiva Mehiläinen Oy (Omakoti Orvokki).

Päivätoiminta, palvelutaso 1:

Validia Oy (Turun Validia-talo), Aspa Palvelut Oy (Sillanpää), Neuroliitto ry (Maskun neurologinen kuntoutuskeskus), Neuroliitto ry (Palvelutalo Merenpisara) ja SALVA ry (Palvelukeskus Iloansalo).

Päivätoiminta, palvelutaso 2:

Aspa Palvelut Oy (Sillanpää), Validia Oy (Turun Validia-talo), Neuroliitto ry (Palvelutalo Merenpisara), Neuroliitto ry (Maskun neurologinen kuntoutuskeskus) ja SALVA ry (Palvelukeskus Iloansalo).

Hankinta toteutetaan puitejärjestelynä tarjouspyynnön ehtojen ja edellä valmistelussa lausutun mukaisesti.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös:

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

Liite 10 Vertailutaulukko - päätöksen liite

Sosiaalipalveluiden sosiaalityöntekijöiden palkan tarkistaminen

3141/01.01.00.04/2020

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.09.2020 § 95

Valmistelija: sosiaalipalveluiden johtaja Eeva Purhonen,
eeva.purhonen@salo.fi, puh. 044 778 3000

Sosiaalityöntekijöiden rekryointihaasteisiin on kokeiltu monenlaisia keinoja. On tehty yhteistyötä yliopiston kanssa, luotu sitoutumislisäkokeilu ja käytetty erilaisia viestintä välineitä ja -keinoja mm. rekryointivideoita. Näillä toimenpiteillä ei ole ollut merkittävää vaikutusta sosiaalityöntekijöiden saatavuuteen. Erityisen vaikeaa rekryointi on lastensuojelun avohuollossa, mutta haasteita on ollut myös Soinnussa ja vammaispalveluissa. Sitoutumislisällä on ehkä ollut pieni vaikutus pidempään Salossa työssäolien pysymiseen vielä kaupungin palveluksessa. Vuoden 2019 alusta voimassa ollut sitoutumislisäkokeilu päättyy 31.12.2021, mutta jos palkankorotus toteutuu, sitoutumislisästä voidaan luopua 1.1.2021 alkaen. Maksimissaan sitoutumislisän palkkavaikutus on ollut 1500 euroa vuodessa eli 125 euroa/kk. Helmikuussa 2021 tulee kuitenkin maksuun vuoden 2020 aikana kertynyt lisä sen saamisehdot täyttävälle sosiaalityöntekijöille.

Aikuissosiaalityön, vammaispalvelun ja perheteriimin sosiaalityöntekijöiden tehtäväkohtainen palkka on 1.8.2020 alkaen 3 475,89 euroa/kk. Kasvatus- ja perheneuvolan ja lastensuojelutyötä tekevien sosiaalityöntekijöiden tehtäväkohtainen palkka on 3 552,57 euroa/kk. Hinnoittelukohtaan vaativuustasojen 2 ja 3 välinen palkkaero on nyt 76,68 euroa, mikä on melko pieni, kun ottaa huomioon lastensuojelun tehtävien vaativuuden. Ehdotettujen korotusten jälkeen (tva-palkat 3 575,89 euroa ja 3 752,57 euroa) vaativuustasojen välinen ero olisi 176,68 euroa.

Johtavien sosiaalityöntekijöiden palkan tulisi korottua samalla summalla, eli 200 eurolla, kuin lastensuojelutyötä tekevien, jotta esimiestyön ja perustyön välinen ero säilyy. Johtavien sosiaalityöntekijöiden ja palveluiden päälliköiden palkkaero kaventuisi, mutta olisi silti vielä riittävä eli 509,52 euroa. Liitteenä on erittely nykyisistä ja esitetystä palkoista tiimeittäin.

Sosiaalityöntekijöiden palkkatason vertailua eri kuntatyönantajilla:

	VPL tai SHL	lastensuojelu
Helsinki	3 390 €	3 643 €
Vantaa	3 404 €	3 600 €
Turku	3 254 €	3 676 €
Karviainen	3 482 €	3 613 €
Parainen	3 686 €	3 686 €

Turun lastensuojelun palkka sisältää sitoutumispalkkion 200 euroa/kk

Vaikka Turun palkkataso on Saloa alhaisempi, monen työntekijän päätökseen tulla Saloon töihin vaikuttavat matkakustannukset, jotka ovat

kuukaudessa minimissään 160 euroa. Lisäksi matkaan kuluva aika vaikuttaa ratkaisuun, joten palkan tulee olla houkutteleva.

Vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtaja:

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää esittää henkilöstöjaostolle ja edelleen kaupunginhallitukselle sosiaalityöntekijöiden palkan korottamista 1.1.2021 alkaen ja korotuksen huomioon ottamista vuoden 2021 talousarviossa.

Päätös:

Heikki Liede ehdotti, että sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tarpeellisena että Salon kaupungin pystyy rekrytoimaan sosiaalityöntekijöitä. Lautakunta esittää, että kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin sosiaalityöntekijöiden palkkatason tarkistamiseen siten, että heidän palkkaustasonsa ei aseta estettä tarvittaville rekrytoinnille.

Tuula Stenström kannatti Heikki Lieden esitystä.

Esittelijän ehdotuksesta oli tehty kannatettu muutosehdotus, joten sosiaali- ja terveyslautakunta suoritti asiasta nimenhuutoäänestyksen.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: ne, jotka kannattavat vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtajan ehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Heikki Lieden tekemää muutosehdotusta äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtajan ehdotus sai kuusi (6) JAA-ääntä (Aaltonen, Alestalo, Junnila, Kukko, Mäkilä ja Parttimaa) ja Heikki Lieden ehdotus viisi (5) EI-ääntä (Allos, Hyttinen, Liede, Makkonen ja Stenström).

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti äänin 6 - 5 hyväksyä vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtajan päätösehdotuksen.

Tuula Stenström jätti seuraavan eriävän mielipiteen:

Jätän eriävän mielipiteen pykälän 95 päätökseen, koska se kohtelee sosiaali- ja terveyslautakunnan alaisia työntekijöitä epätasa-arvoisesti.

Heikki Liede jätti seuraavan eriävän mielipiteen:

Jätän eriävän mielipiteen pykälän 95 päätökseen, koska sote-lautakunnan ei tulisi tehdä nimettyä ammattiryhmää koskevaa palkankorotusesitystä, vaan jättää asia suoraan henkilöstöjaoston päätettäväksi tarvittavien rekrytointien turvaamiseksi.

Lausunto Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin kuntayhtymän toimintasuunnitelmasta vuosille 2021-2023

2020/00.04.01/2020

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.09.2020 § 96

Valmistelijat: sosiaalipalveluiden johtaja Eeva Purhonen, eeva.purhonen@salo.fi, 044 778 3000, kehitysvammahuollon esimies Laura Tuominen, laura.tuominen@salo.fi, 044 778 3561

KTO Kehitysvamma- alan tuki- ja osaamiskeskus, Varsinais- Suomen erityishuoltopiirin kuntayhtymä on pyytänyt jäsenkunniltaan kuntalain mukaista lausuntoa toimintasuunnitelmaan vuosille 2021-2023. Lausunto tulee antaa 4.9.2020 mennessä. Lausuntopyyntö on liitteenä.

Kuntoutuspalvelut

Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin kuntayhtymän KTO Kehitysvamma- alan tuki- ja osaamiskeskuksen (jäljempänä KTO) järjestämä laitoshuollon purku eteni loppuun uusien asumisyksiköiden myötä 2019 vuoden aikana. Pitkäaikaisessa kuntoutuspalvelussa on edelleen kolme asiakasta, joille ei ole heidän hoidon vaativuuden vuoksi ollut mahdollista löytää korvaavaa asuinpaikkaa.

Kriisi-, tutkimus-, kuntoutus- ja hoitopalveluita käytti vuoden 2019 aikana 24 salolaista asiakasta. Palvelut toteutettiin neuropsykiatrian, kehitysvammapsykiatrian ja kehitysvammalääketieteen yksiköissä. Erityisneuvolan palveluita (kuntoutussuunnitelmat, lausunnot ja tukikeskustelut) käytti 2019 yhteensä 47 asiakasta ja KTO hammashuollon piiriin kuului 6 asiakasta. Yhteensä 58 asiakasta käytti KTO:n lääkäripalveluita. Lisäksi jalkautuvana palveluna käytettiin erityisperhetyötä ja autismiohjausta. KTO:n asumisyksiköissä asui vuoden 2019 aikana 16 asiakasta.

Neuropsykiatriset tutkimus- ja kriisijaksot on kohdentuneet viime vuosina etenkin lapsiin ja nuoriin asiakkaisiin. Myös autismin kirjon asiakkaille jaksot ovat olleet tarpeellisia. Tutkimus- tai kuntoutusjaksolla tapahtuneen kuntoutumisen jatkumisen edellytys on, että jakson havainnot ja uudet käytännöt jalkautuvat myös asiakkaan arkeen. Tämän vuoksi arvioidaan, että 1-3 seurantakäynnille on tarvetta. Tärkeää on saada myös kattava raportti jaksosta asiakkaan arjessa työskenteleville ammattilaisille kunnassa.

Salon kaupunki on käyttänyt KTO:n erityisperhetyötä muutamalle asiakkaalle vuoden 2019 aikana. Lyhytaikainen hoito järjestetään tällä hetkellä pääosin kunnassa. Erittäin vaativaa hoitoa ja tukea tarvitsevien lasten perheiden tukipalveluille voi olla tarvetta myös jatkossa.

Kehitysvammaisten työ- ja päivätoiminta järjestetään salolaisille asiakkaille kunnan omana toimintana. KTO:n asumisyksiköissä tai Turun seudulla asuville salolaisille asukkaille on tärkeää järjestää tarvittaessa työ- tai päivätoiminta mahdollisimman läheltä asumisyksikköä. Näissä tilanteissa

hankitaan KTO:n järjestämää työ- tai päivätoimintaa tarpeen mukaisesti. Työvalmennuksen osalta KTO:n tuki kunnille voisi olla koulutuksellinen ja KTO voisi toimia järjestävänä tahona erilaisille työnantajapuolen ja työvalmentajien välisille yhteistyö- ja markkinointi tapahtumille.

Asumispalvelut

Salon kaupungin kehitysvammahuolto on tuottanut perinteisesti kehitysvammaisten asumispalvelut omissa asumisyksiköissä. Laitospurun ja asiakastarpeiden myötä hankittujen asumispalvelupaikkojen määrä on kasvanut myös KTO:n asumisyksiköissä sekä yksityisten palveluntuottajien asumisyksiköissä. Salon kaupungin tavoitteena on ollut löytää Kehitysvammapsykiatrisen yksikön (Kepsy) pitkäaikaispaikkalaisille koti asumisyksiköistä. Tämä on suurelta osin toteutunut uusien asumisyksiköiden myötä. Kepysltä KTO:n asumisyksikköön muuttamisen yhteydessä tulee varmistaa Kepsyltä asiakkaasta kertyneen osaamisen asiakastuntemisen siirtyminen uuden yksikön henkilöstölle.

Asumispalveluiden palveluluokkamäärittäisiin ja hintoihin liittyen Salon kaupunki toivoo, että työ- ja päivätoiminta otettaisiin huomioon asiakkaan palveluluokkaa määritettäessä. Jos asiakas voi käydä työ- tai päivätoiminnassa säännöllisesti, se tuo helpotusta asumisyksikön päiväaikaiseen henkilöstömitoitukseen. Näin ollen asiakkaasta veloittettava palveluluokkakohtainen vuorokausimaksu voi olla edullisempi. Asiakas, joka viettää asumisyksikössä toimintakykynsä vuoksi koko päivän ja jonka päiväaikaisen viriketoiminnan järjestämisvastuu on asumisyksikössä, palveluluokka ja vuorokausihinta voi olla korkeampi.

Paikkavarausmaksun perusteena selkein vaihtoehto on vakiotuote.

Asiantuntijapalvelut

Salon kaupunki hankkii lääkinälliset kuntoutussuunnitelmat KTO:lta. Asiakkaat ovat pääosin alle 18-vuotiaita. Vuonna 2019 lääkinällisiä arvioita ja kuntoutussuunnitelmia hankittiin 47 asiakkaalle. Sosiaalityötä/kuntoutussuunnitelmia hankittiin vuoden 2019 aikana 38 asiakkaalle. Sosiaalityön osuus on jatkossakin hyvä sisältyä KTO:n palveluihin kuntoutussuunnitelmien osalta. Kunnan sosiaalityön edustajan kanssa tehtävä yhteistyö on edelleen tärkeää asiakkaan palveluiden suunnitteluvaiheessa. Yhteinen keskustelu tuo esille asiakkaan voimassa olevat palvelut sekä selkeyttää palvelujen toteutuksessa huomioitavia seikkoja.

Salon kaupungin vammaisten palveluissa on havaittu, että yhä useammalla AD/HD- ja Aspergerin diagnoosin omaavalla asiakkaalla on todettu myös jonkin asteista autismikirjon häiriötä. Asiakkaat ovat pääosin lapsia ja nuoria. Asiakkaiden oikein kohdennettujen palvelujen löytäminen voi olla vaikeaa ja palveluiden epäonnistumisen vuoksi asiakkaan tilanne voi kriisiytyä. Jotta asiakkaalle voidaan löytää riittävän oikein kohdennettua kuntoutusta ja palveluja, on tärkeää saada ajoissa selville toimintakykyä haittaava syy. Näin ollen autismikirjon tarkemmalle diagnostiikalle on tarvetta jatkossakin.

Myllyntin koulu

Salon kaupunki ei ole hankkinut eikä ole aikeissa hankkia opetusta KTO:n omistamasta Myllyantin koulusta. Tällä hetkellä vaikeavammaisten peruskouluopetus on järjestetty kaupungin omana toimintana.

Tulevassa maakunnassakin on tarvetta kehitysvammaisten arviointi- ja erityispalveluille, jotka KTO toteuttaa. KTO:lla on pitkä kokemus ja osaaminen tuottaa palveluja erityisen vaativaa tukea ja hoitoa tarvitseville henkilöille.

Vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtaja:

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää antaa valmistelutekstin mukaisen lausunnon Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin (KTO) kuntayhtymän toiminnasta vuosille 2021-2023.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta kokouksessa.

Päätös:

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

Liite 12 Kuntalain mukainen lausuntopyyntö Kehitysvamma-alan tuki- ja osaamiskeskuksen, Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin kuntayhtymän toimintasuunnitelmaan vuosille 2021-2023

Sosiaali- ja terveyslautakunta	§ 57	13.05.2020
Sosiaali- ja terveyslautakunta	§ 74	10.06.2020
Sosiaali- ja terveyslautakunta	§ 97	02.09.2020

Kehitysvammahuollon kehittämisohjelma 2020-2024

1550/05.04.00/2020

Sosiaali- ja terveyslautakunta 13.05.2020 § 57

Valmistelijat: sosiaalipalveluiden johtaja Eeva Purhonen, eeva.purhonen@salo.fi, p. 044 778 3000 ja kehitysvammahuollon esimies Laura Tuominen, laura.tuominen@salo.fi, p. 044 778 2561

Kehitysvammahuollon suunnitelma vuosille 2019-2020 hyväksyttiin sosiaali- ja terveyslautakunnassa 12.12.2018 (§ 178). Tuolloin suunnitelma tehtiin lyhyelle ajanjaksolle SOTE-valmistelun ja vammaislakiuudistuksen takia. Kumpikaan em. asioista ei ole edennyt oleellisesti kuluneiden vuosien aikana, mutta kehitysvammopalveluiden kehittämistarpeet ovat edelleen ajankohtaisia.

Salo tuottaa edelleen suurimman osan asumispalveluista itse, mutta vuoden 2020 aikana on siirrytty aiempaa laajemmin ostopalveluihin. Salon on tullut yksityistä palvelutuotantoa, joka on mahdollistanut myös paljon apua tarvitsevien, vaikeasti kehitysvammaisten asumisen kotikunnassaan. Maaliskuussa 2020 tehdyn ryhmäkoti Rakuunan lakkautuspäätöksen ja henkilöstön uudelleen sijoittumisen avulla on pystytty toteuttamaan kaikkien kuuden asumisyksikön ympärivuorokautinen toiminta. Karpalokodin ohjatussa asumisessa on vain iltavuoro ja tukiasumisessa aamuvuoro.

Asumispalveluissa on pystyttävä jatkossa panostamaan entistä enemmän asukkaiden viriketoimintaan hoitotyön ohella. Tämä on suuri toiminnan muutos koko kehitysvammahuollon asumispalveluissa, joka vaatii toimintatavan ja asenteen muutosta, mutta myös henkilöstöresurssin vahvistamista.

Suunnitelmassa todetaan, että ikääntyvien ja hoivaa tarvitsevien asiakkaiden asumispaikkojen lisätarve on arviolta 5-10 paikkaa suunnitelmakaudella. Lisäksi tulee varautua Salon sairaala 2023 -hankkeen tuomaan sairaalapaikkojen vähenemiseen lisäämällä omia lyhytaikaispaikkoja, jolloin nopea siirto sairaalasta mahdollistuu. Oma asumispalvelua vahvistavana ratkaisuna voidaan tarkastella Isohärjänmäen tilojen hyödyntämistä ja pohtia hoivapaikkojen lisäämisen mahdollistamista Salon kaupungin omia tiloja muokkaamalla/laajentamalla. Toinen vaihtoehto on hankkia tarvittavat paikat ostopalveluina. Ostopalveluiden lisääntyminen vaatii lisää sosiaaliohjajan työpanosta.

Sairaanhoidollisen osaamisen vahvistamiseksi kehitysvammahuoltoon tarvitaan tulevina vuosina kaksi sairaanhoitajaa lisää ja laitoshuoltajien määrän lisäämisellä mahdollistetaan hoitajien työpanoksen kohdistuminen hoitotyöhön. Henkilöstölisäykset tuodaan vuosittain käsittelyyn talosuarvion kautta. Henkilöstön ammatillisuuden vahvistamiseksi jatkossa ei enää täytetä vapautuvia avustajan työsuhteita, vaan ne muutetaan talousarviokäsittelyn kautta hoitajien työsuhteiksi.

Sosiaali- ja terveyslautakunta	§ 57	13.05.2020
Sosiaali- ja terveyslautakunta	§ 74	10.06.2020
Sosiaali- ja terveyslautakunta	§ 97	02.09.2020

Vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtaja:

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyy Kehitysvammahuollon suunnitelman vuosille 2020-2024.

Päätös:

Puheenjohtaja Satu Parttimaa ehdotti asian palauttamista uudelleen valmisteluun siten, että pyydetään vammaisneuvoston lausunto asiasta, selvitetään mitä palveluja ostetaan ja tuotetaan itse ja selvitetään olemassa oleva rakennuskanta. Kehittämissuunnitelman loppuun yhteenveto, jossa tulevaisuuden visio, johtopäätökset ja päätösehdotukset toimenpiteistä ja niihin sisältyvät laskelmat henkilöstö- ja talousvaikutuksineen.

Jäsen Marjatta Hyttinen ja jäsen Tuula Stenström kannattivat puheenjohtajan ehdotusta.

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi yksimielisesti puheenjohtajan ehdotuksen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta 10.06.2020 § 74

Valmistelijat: sosiaalipalveluiden johtaja Eeva Purhonen, eeva.purhonen@salo.fi, puh. 044 778 3000 ja kehitysvammahuollon esimies Laura Tuominen, laura.tuominen@salo.fi, puh. 044 778 2561

Kehitysvammahuollon suunnitelman sisältöä on muokattu sosiaali- ja terveyslautakunnan antaman evästyksen mukaisesti. Suunnitelma on myös nimetty Kehitysvammahuollon kehittämisohjelmaksi vuosille 2020-2024. Vammaisneuvosto käsitteli kehitysvammahuollon kehittämisohjelmaa kokouksessaan 2.6.2020 ja vammaisneuvoston antaman lausunnon keskeinen sisältö on kirjattu ohjelmaan omaksi kohdaksi. Vammaisneuvoston lausunto, joka on myös Salon kehitysvammaisten tuki ry:n kannanotto, on liitteenä.

Kehittämisohjelmassa esitetään kehitysvammahuollon henkilöstörakenteen osaamisen vahvistamista lisäämällä sairaanhoitajia hoivayksiköihin ja nostamalla yleistä koulutustasoa. Koulutustason nosto voidaan tehdä muuttamalla vapautuvia avustajan työsuhteita hoitajien työsuhteiksi. Laitoshuoltajia tarvitaan lisää, jotta asumisyksiköiden riittävä hygieniataso voidaan turvata ja että hoitajien aikaa vapautuu hoitotyöhön.

Tarvittavia lisäpaikkoja esitetään hankittavaksi saneeraamalla Isohärjänmäen vapaaksi jäänyt tila kuusipaikkaiseksi asumisyksiköksi ja rakentamalla Ylermin tontille viisipaikkainen lisäyksikkö. Näin saadaan vuoteen 2023 mennessä tarvittavat lisäpaikat omana tuotantona. Toisena

Sosiaali- ja terveyslautakunta	§ 57	13.05.2020
Sosiaali- ja terveyslautakunta	§ 74	10.06.2020
Sosiaali- ja terveyslautakunta	§ 97	02.09.2020

vaihtoehtona olisi rakentaa kokonaan uusi 15-paikkainen yksikkö tai saada joku rakentamaan Saloon uusi vuokrattava yksikkö.

Vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtaja:

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyy Kehitysvammahuollon kehittämisohjelman vuosille 2020-2024 ja lähettää sen kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi ja eteenpäin valtuuston hyväksyttäväksi.

Päätös:

Merkittiin, että kehitysvammahuollon esimies Laura Tuominen oli kokouksen alussa paikalla asiaa koskevia kysymyksiä varten.

Jäsen Marjatta Hyttinen ehdotti, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun siten, että tutkitaan mahdollinen kolmas vaihtoehto, kehitysvamma- ja vanhuspalveluiden yhteisen uudisrakennuksen selvitys, jossa huomioidaan vanhuspalveluiden synergiaetu.

Jäsen Heikki Liede kannatti Marjatta Hyttisen ehdotusta.

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi yksimielisesti jäsen Marjatta Hyttisen ehdotuksen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.09.2020 § 97

Valmistelijat: sosiaalipalveluiden johtaja Eeva Purhonen, eeva.purhonen@salo.fi, p. 044 778 3000 ja kehitysvammahuollon esimies Laura Tuominen, laura.tuominen@salo.fi, p. 044 778 2561

Kehitysvammahuollon kehittämisohjelman viimeisimpään versioon on lisätty kolmas vaihtoehto vanhuspalveluiden yhteisen uudisrakennuksen muodossa. Yhteishanke voidaan toteuttaa ikääntyneiden tai muutoin paljon hoivaa tarvitsevien asiakkaiden osalta, mutta se ei ratkaise autismikirjon asumispalveluiden turvaamista. Isohärjänmäen nykyisistä asumisyksiköistä luopuminen vaatisi kuitenkin molempien ryhmien asumistarpeiden huomioon ottamista. Tällä hetkellä Salossa ei ole yksityistä palvelutarjontaa riittävästi ratkaisemaan tarvetta.

Vuoden 2021 talousarvion henkilöstösuunnitelmaan esitetään asumispalveluiden hygieniatason turvaamisen ja henkilöstön koulutustason nostamisen perusteella yhtä sairaanhoitajaa ja yhtä laitoshuoltajaa. Samanlainen henkilöstön lisästarve olisi myös vuonna 2022.

Jatkosuunnittelua varten tarvitaan linjausta seuraaviin asioihin:

Sosiaali- ja terveyslautakunta	§ 57	13.05.2020
Sosiaali- ja terveyslautakunta	§ 74	10.06.2020
Sosiaali- ja terveyslautakunta	§ 97	02.09.2020

- saneerataanko Isohärjänmäen yksiköt vai luovutaanko niistä kokonaan?
- rakennetaanko uudet yksiköt itse vai haetaanko rakentajaa ja tilojen vuokraajaa ?
- kilpailutetaanko yksityiset toimijat rakentamaan Saloon ja tuottamaan myös palvelut?

Kehittämishjelmaan liittyvät henkilöstölisäykset ja investoinnit tuodaan erikseen päätettäväksi talousarvioprosessin yhteydessä.

Vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtaja:

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyy Kehitysvammahuollon kehittämishjelman vuosille 2020-2024 ja lähettää sen kaupunginhallituksen ja edelleen kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös:

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta evästää kaupunginhallitusta, että luovutaan Isohärjänmäen kiinteistöistä ja kilpailutetaan 45 paikkainen yksikkö (15 paikkaa kehitysvammaisille ja 30 paikkaa ikäihmisille) vuokramallilla toteutettaviksi.

Liitteet

Liite 13 Kehitysvammahuollon kehittämishjelma 2020-2024

Sosiaali- ja terveyslautakunnan edustajien raportti neuvostojen ja muiden yhteisöjen edustusten kokouksista

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.09.2020 § 98

Neuvostojen ja kaupungin muihin yhteisöihin sosiaalilautakunnan edustajiksi nimetyt jäsenet selostavat neuvostoissa ja muissa yhteisöissä käsiteltyjä keskeisimpiä asioita.

Vt. sosiaali- ja terveyspalveluiden johtaja:

Sosiaali- ja terveyslautakunta merkitsee raportit tiedoksi.

Päätös:

Raportoitavia raportteja ei ollut.

Viranhaltijapäätökset

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.09.2020 § 99

Sosiaali- ja terveyslautakunnan kokousjärjestelmään on julkaistu ajalla 10.6. – 1.9.2020 tehdyt viranhaltijapäätökset.

Toimielimellä on oikeus ottaa käsiteltäväkseen asia, jossa alempi viranomainen on tehnyt päätöksen. Otto-oikeudesta säädetään kuntalain 92 §:ssä.

Hallintosäännön 48 §:n mukaan asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi voi päättää lautakunta tai sen puheenjohtaja, sivistyspalveluiden johtaja, sosiaali- ja terveystyöpalveluiden johtaja tai kaupunkikehitysjohtaja.

Vt. sosiaali- ja terveystyöpalveluiden johtaja:

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyy päätökset täytäntöön pantaviksi siltä osin kuin ne kuntalain mukaan ovat otettavissa lautakunnan käsittelyyn.

Päätös:

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi tulleet asiat

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.09.2020 § 100

Lautakunnalle tuodaan tiedoksi seuraavat asiat:

Sosiaali- ja terveysministeriön ohje 20.8.2020: Sosiaali- ja terveydenhuollon suojamateriaalien hankinta ja testauskapasiteetin lisääminen (Covid-19). Ohje esityslistan liitteenä.

Vt. sosiaali- ja terveysten palveluiden johtaja:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

Liite 14 Sosiaali- ja terveysministeriön ohje 20.8.2020

**OIKAISUVAATIMUSOHJEET
JA VALITUSOSOITUS****MUUTOKSENHAKUKIELLOT****Kieltojen perusteet**

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät:

79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 89, 90, 91, 92, 93, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät:

88

Koska päätöksestä voidaan tehdä hallintolain 7 a luvun mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät:

Lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6 § 2 mom./muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

OIKAISUVAATIMUSOHJEET**Oikaisuvaatimus-
viranomaisen
ja -aika**

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen / hankinta-oikaisun.

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus / hankintaoikaisu tehdään, osoite, postiosoite

Salon kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunta

PL 77, 24101 Salo

puh. 02 7781

käyntiosoite: Tehdaskatu 2

sähköposti: kirjaamo@salo.fi

Oikaisuvaatimuspykälät:

88

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 15 §

Hankintaoikaisupykälät:

94

Oikaisuvaatimus / hankintaoikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

VALITUSOSOITUS**Valitusviranomaisen ja -aika**

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite

Turun hallinto-oikeus
Sairashuoneenkatu 2-4 / PL 32
20101 Turku
turku.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kunnallisvalitus, pykälät:	Valitusaika	päivää
	30	
Hallintovalitus, pykälät:	Valitusaika	päivää
Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite	Pykälät	Valitusaika
Markkinaoikeus Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki puh. 029 564 3300 sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi	94	14 päivää

Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.

Valituskirjelmä

Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan tai kirjelmän muun laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asianmiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa liitettävä valtakirja (HLL 21 §)

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkliluantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan kuluessa.

Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite postinumero Pykälät

Valitusasiakirjat on toimitettava 1): nimi, osoite postinumero Pykälät

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinnmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Lisätietoja

Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

1) Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.